

KADERNOTA SPORT & BEWEGEN

GEMEENTE NOORDENVELD

2010 - 2014

'sport en bewegen doe je samen'

VOORWOORD

“Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Noordenveld dank ik iedereen die heeft bijgedragen aan deze kadernota Sport en Bewegen.

Deze nieuwe beleidsnota is het resultaat van een prima samenspel tussen veel partijen in het brede veld van sport en bewegen. Vertegenwoordigers van sportverenigingen, commerciële sportaanbieders, Stichting Welzijn in Noordenveld, het onderwijs, instellingen voor kinderopvang, huisartsen en gemeente hebben hun kennis en ervaring met elkaar gedeeld tijdens bijeenkomsten. Aan de hand van een aantal thema's leverde dat waardevolle en interessante discussies op.

Meer samenwerking in het veld is ook een van de doelstellingen van deze nota. Daarnaast willen we inwoners van Noordenveld meer aan het bewegen krijgen en houden en sportverenigingen met bestaansrecht ondersteunen in hun belangrijke (maatschappelijke) rol. In deze nota kunt u lezen hoe we dat gaan doen de komende jaren.

Ik wil graag dat we met elkaar en met de nodige creativiteit zoveel mogelijk van onze doelstellingen realiseren. Dat zal niet alleen afhangen van de beschikbare middelen, maar ook de bereidheid om samen te werken en faciliteiten met elkaar te delen. Ik reken hierbij op de inzet van iedereen die bij sport en bewegen betrokken is”.

Namens het college van burgemeester en wethouders,
Gerrit Alsema,
Wethouder Sport

SAMENVATTING

Sport en bewegen wordt steeds belangrijker in onze maatschappij. Sport en bewegen is niet alleen gezond, maar zorgt bijvoorbeeld ook voor ontspanning en vergroot de sociale samenhang. En bovenal: Sport en bewegen is leuk!

We (lees: de gemeente Noordenveld) spreken nadrukkelijk over sport en bewegen, omdat het in deze integrale nota om meer gaat dan sport alleen. Sport wordt vaak in verband gebracht met wedstrijd sport en sportverenigingen. Bewegen is een breder begrip waarmee we ook de steeds groter wordende groep wandelaars, fietsers, skaters (ongeorganiseerde sporters) en bezoekers van sportscholen (anders georganiseerde sporters) bedoelen. Dit neemt niet weg dat de georganiseerde (breedte)sport belangrijk blijft de komende jaren.

Voor u ligt de kadernota Sport en Bewegen 2010 – 2014 van de gemeente Noordenveld. De nota is tot stand gekomen in samenwerking met verschillende belanghebbende partijen. Samenwerking realiseren tussen spelers in het veld is ook van belang voor het succes van deze nota. In deze nota staat wat we de komende jaren gaan doen om onze inwoners te verleiden meer te gaan bewegen. Dit is van belang, omdat bijna 60% van de mensen in Noordenveld niet voldoende beweegt. Bovendien heeft bijna de helft van de volwassenen in Noordenveld overgewicht. Ook gaan we sport en bewegen inzetten om maatschappelijke doelen te bereiken zoals het bevorderen van individuele ontplooiing, sociale samenhang en zelfredzaamheid van mensen.

We willen onze doelstellingen halen aan de hand van drie speerpunten:

1. Stimulering van sport en bewegen en een gezonde leefstijl;
2. Ondersteuning van sportverenigingen;
3. Randvoorwaarden creëren voor sport en bewegen.

Uit onderzoeken blijkt, dat vooral jongeren, ouderen, mensen met een beperking en chronisch zieken vaak onvoldoende bewegen. Daarom gaan we deze doelgroepen de komende jaren stimuleren meer te gaan bewegen door bijvoorbeeld samen met anderen sportstimulerende activiteiten aan te bieden en subsidiëring van activiteiten.

Ondanks het groeiende aandeel van de ongeorganiseerde en anders georganiseerde sport is en blijft de sportvereniging een belangrijke partner vanwege haar grote maatschappelijke waarde. Gezonde en vitale sportverenigingen zijn belangrijk, of zij nu groot of klein zijn en of zij zich beperken tot hun kernactiviteit of dat zij een bredere maatschappelijke functie willen en kunnen vervullen. Maar de sportverenigingen staan onder druk en hebben professionele ondersteuning (op maat) nodig.

Om sport en bewegen effectief en efficiënt te kunnen stimuleren en ondersteunen zijn goede randvoorwaarden vereist. Ten eerste hebben we voldoende geschikte, toegankelijke en betaalbare sport- en beweegaccommodaties nodig. Het streven is het huidige aantal accommodaties en de kwaliteit ervan te handhaven.

Ten tweede blijven de sportverenigingen de mogelijkheid houden subsidies aan te vragen voor sportstimulerende activiteiten.

Om de samenwerking tussen spelers in het veld te stimuleren gaan we een commissie Sport en Bewegen oprichten met daarin vertegenwoordigers uit het veld. Een van de taken van de commissie is het opstellen, bewaken en evalueren van jaarlijkse uitvoeringsplannen.

Tot slot is een goede communicatie en informatieverstrekking over sport en bewegen een belangrijke randvoorwaarde. Dit willen we doen door themabijeenkomsten te organiseren en een professionele gemeentelijke website. Ook gaan we onderzoeken of we de dienstverlening aan sportverenigingen en sporters kunnen verbeteren.

De commissie Sport en Bewegen werkt deze nota uit in jaarplannen.

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	6
1.1 Achtergrond	6
1.2 Waarom een kadernota Sport & Bewegen voor Noordenveld?	6
1.3 Doelstellingen van deze nota	7
1.4 Afbakening	8
1.5 Leeswijzer	8
2. INVLOED VAN MAATSCHAPPELIJKE ONTWIKKELINGEN	10
2.1 Inleiding	10
2.2 Landelijke ontwikkelingen	10
2.3 Provinciale ontwikkelingen	12
2.4 Lokale ontwikkelingen	12
3. SPORT EN BEWEGEN IN NOORDENVELD HUIDIGE SITUATIE	16
3.1 Inleiding	16
3.2 Sport- en beweegaccommodaties	16
3.3 Sportontwikkeling en sportstimulering	17
3.4 Sportdeelname	18
3.5 Positie van sportverenigingen in Noordenveld	19
3.6 Analyse huidige situatie	22

4. VISIE, MISSIE EN DOELEN	24
4.1 Inleiding	24
4.2 Visie	24
4.3 Missie	24
4.4 Hoofddoelstelling en algemene doelstellingen	25
4.5 Pijlers sportbeleid	25
4.6 Rol gemeente	25
4.7 Uitgangspunten sportbeleid	25
5. WAT GAAN WE DOEN?	27
5.1 Inleiding	27
5.2 Stimulering van sport en bewegen en gezonde leefstijl	27
5.2.1 Sportmonitor en vraaggericht aanbod	27
5.2.2 Ongeorganiseerde en anders georganiseerde sport	28
5.2.3 Jeugd	28
5.2.4 Ouderen	29
5.2.5 Mensen met een beperking en chronisch zieken	30
5.3 Ondersteuning van sportverenigingen	31
5.4 Randvoorwaarden voor sport en bewegen	33
5.4.1 Accommodaties	33
5.4.2 Subsidies	34
5.4.3 Gemeentelijke organisatie	34
5.4.4 Communicatie	35
6. FINANCIËN	36
6.1 Inleiding	36
6.2 Huidige sport- en beweegbudgetten	36
6.3 Kostenindicatie acties	36

1. INLEIDING

1.1 Achtergrond

De gemeente Noordenveld is ontstaan door een herindeling van de voormalige gemeenten Roden, Peize en Norg en telt 30.804 inwoners per 1 januari 2010. De gemeente Noordenveld bestaat uit 26 dorpskernen, waarvan Roden, Peize en Norg de drie hoofdkernen zijn.

De gemeente Noordenveld heeft geen sportnota, maar wel (ongeschreven) beleid. Voorbeelden hiervan zijn subsidie- en tarievenverordeningen. Bovendien staan de belangrijkste actiepunten op sportgebied in het Bestuursprogramma voor de gemeente Noordenveld 2006 – 2010.

De gemeenteraad wil een nota Sport & Bewegen met daarin beleidskaders voor de periode 2010 tot 2014. De raad heeft een aantal uitgangspunten geformuleerd waaraan de nota moet voldoen:

1. De nieuwe nota moet 'breed gedragen' zijn.
2. Het in beweging krijgen en houden van mensen die niet of te weinig bewegen staat centraal.
3. Integrale samenwerking tussen verschillende sectoren is een uitgangspunt om sport in te zetten voor het bereiken van maatschappelijke doelstellingen (sport als middel).

We (lees: de gemeente Noordenveld) spreken nadrukkelijk over sport en bewegen, omdat het in deze nota gaat om meer dan sport alleen. Sport wordt vaak in verband gebracht met verenigingen en wedstrijdsport. Bewegen is een breder begrip waartoe ook anders georganiseerde en ongeorganiseerde sport behoren.

We zijn begonnen met het schrijven van een informatienotitie Sport, waarin we een beschrijving geven van het bestaande beleid voor sport- en beweegaccommodaties, sportontwikkeling en sportstimulering. Ook hebben we een enquête gehouden onder sportverenigingen waarmee we een (in)directe relatie hebben.

Voor deze 'breed gedragen' nota hebben we inspraakavonden georganiseerd voor sportverenigingen. Ook hebben we gesprekken gevoerd met andere partijen die een bijdrage kunnen leveren aan sport en bewegen in Noordenveld zoals: Stichting Sportstimulering Noordenveld, commerciële sportaanbieders, onderwijsinstellingen, Stichting Peuterspeelzalen in Noordenveld (SPiN), kinderopvanginstellingen, Stichting Welzijn in Noordenveld (WiN), het Wmo platform en huisartsenpraktijken. De resultaten van de gesprekken staan in de notitie 'Een rondje langs de velden'. Op basis van deze notitie wil de gemeenteraad een nota Sport & Bewegen met daarin in ieder geval de volgende onderwerpen:

1. stimuleren en ondersteunen van sport en bewegen;
2. ondersteuning van verenigingen;
3. samenwerking tussen verschillende sectoren (sport, onderwijs, welzijn en gezondheid);
4. multifunctioneel gebruik van sportaccommodaties.

In deze nota vindt u de beleidskaders (prioriteiten) voor deze onderwerpen.

1.2 Waarom een kadernota Sport & Bewegen voor Noordenveld?

De belangrijkste aanleidingen voor het schrijven van deze nota zijn:

- situatie na gemeentelijke herindeling;
- maatschappelijke ontwikkelingen;
- communicatie- en sturingsinstrument;
- politieke wensen.

Situatie na gemeentelijke herindeling

In 1998 is uit de voormalige gemeenten Roden, Peize en Norg de nieuwe gemeente Noordenveld

gevormd. De voormalige gemeenten voerden tot aan de herindeling een eigen sportbeleid dat vooral was gericht op accommodatiebeheer en het verstrekken van subsidies. Elke gemeente had haar eigen tariefstelsel, subsidieverordeningen en beheer- en eigendomsituaties.

Na de herindeling zijn de tarieven geharmoniseerd en de kantines en kleedkamers van de meeste buitensportverenigingen geprivatiseerd. Nu is het wenselijk het overige beleid van de voormalige gemeenten op elkaar af te stemmen en opnieuw te formuleren.

Maatschappelijke ontwikkelingen

Een andere reden voor het schrijven van deze nota is, dat de sport in de toekomst (meer) rekening moet houden met een aantal belangrijke sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen. Voorbeelden van deze ontwikkelingen zijn:

- een toenemende individualisering;
- een toenemende behoefte aan kwaliteit en service (maatwerk);
- 'zagedrag' (regelmatig veranderen van sport) onder vooral jongeren;
- een toenemende vergrijzing;
- sterke toename van het aantal mensen met chronische aandoeningen;
- een toenemende bewegingsarmoede;
- toename van het aantal mensen met overgewicht;
- een toenemende belangstelling voor lichamelijke gezondheid;
- vervaaging van sport en andere sectoren;
- een sterk gedifferentieerd sportaanbod en –gedrag.

Deze ontwikkelingen hebben invloed op het sport- en beweegklimaat in algemene zin in onze gemeente. Hiermee moeten we rekening houden in ons (toekomstige) beleid. In hoofdstuk 2 komen we hierop terug.

Communicatie- en sturingsinstrument

Behalve een goed instrument om initiatieven van sport- en beweegaanbieders te toetsen en doelen en resultaten te evalueren is een beleidsnota een prima communicatie-instrument. Met een beleidsnota kan een gemeente haar visie op en ambities voor sport en bewegen op een goede manier positioneren, omdat het een product is waarin de toekomst van sport en bewegen staat uitgestippeld. Bovendien kan zij met een beleidsnota draagvlak en samenwerking creëren. Door een goede communicatie van de nota gaan de ambities en plannen leven bij burgers, sportaanbieders, gemeentelijke afdelingen en andere partijen in het brede veld van sport en bewegen. Een sport- en beweegnota biedt hen mogelijkheden tot aanhaken, samen optrekken, versterken en bundelen van initiatieven en budgetten om samen doelen te realiseren.

Politieke wensen

De laatste reden voor deze nota is, dat de gemeenteraad graag een beleidsnota Sport & Bewegen wil. Bovendien staat in het bestuursprogramma 2006 – 2010: "De gemeente wil mensen stimuleren deel te nemen aan sport en sportverenigingen. Investeren in sport is investeren in de samenleving". De politiek wil deze en een aantal andere doelstellingen in het bestuursprogramma realiseren met een sport- en beweegnota.

Door al deze ontwikkelingen bestaat al geruime tijd de behoefte het sport- en beweegbeleid van de gemeente Noordenveld opnieuw te formuleren.

1.3 Doelstellingen van deze nota

Met deze beleidsnota willen we het volgende bereiken:

- Duidelijk maken wat de gemeente Noordenveld samen met andere partijen wil bereiken met sport en bewegen.
- Sport- en beweegaanbieders in Noordenveld duidelijkheid geven over welke initiatieven de gemeente wel ondersteunt en welke niet.

- Een sociale en fysieke omgeving creëren die sport en bewegen stimuleert in Noordenveld.

1.4 Afbakening

Voor deze nota is het van belang om scherp te krijgen welke verenigingen, organisaties en activiteiten in aanmerking komen voor gemeentelijke ondersteuning en/of voorzieningen. We hebben gekozen voor breedtesport vanwege het belang ervan. Breedtesport omvat zowel actieve als passieve deelname aan alle vormen van sport en spel op lokaal niveau die niet beroepsmatig of op topsportniveau worden beoefend. Breedtesportactiviteiten zijn laagdrempelig en richten zich vaak op kinderen, jongeren, senioren en mensen met een beperking.

Doelstellingen van breedtesport zijn:

- Een positieve bijdrage leveren aan de gezondheid en het welzijn van mensen en aan de sociale infrastructuur van de gemeente.
- Het versterken van de lokale sportinfrastructuur van vooral sportverenigingen om het dubbelkarakter van de sport zo optimaal mogelijk te kunnen benutten. Niet alleen is sport voor velen een aangenaam tijdverdrijf, maar voor de meesten van ons ook nog een van de belangrijkste (sport als doel). Sport draagt ook bij aan de realisatie van maatschappelijke doelstellingen van zowel de lokale als de landelijke overheid (sport als middel). Denk aan de opvang en het begeleiden van jeugd in achterstandssituaties, het betrokken houden van de ouderen in onze maatschappij of de integratie van allochtonen in onze gemeenschap.
- Het leggen van dwarsverbanden tussen diverse sport- en beweegaanbieders zoals sportverenigingen, sportbonden, commerciële sportaanbieders en andere sportgerelateerde sectoren zoals onderwijs, welzijn, gezondheidszorg en ruimtelijke ordening.

Commerciële sportbeoefening (sportscholen, fitnesscentra) is geen onderdeel van breedtesport, maar wordt steeds belangrijker. Daarom schenken we ook aandacht aan deze vorm van sportbeoefening.

De looptijd van deze kadernota hebben wij gelijkgesteld aan een raadsperiode (vier jaren), zodat een volgende gemeenteraad eventueel de kaders kan bijstellen. De kaders in deze nota gaan we concretiseren in jaarplannen. In deze jaarplannen spelen we in op actuele ontwikkelingen zoals rijksimpulsen en accentverschuivingen in bestuursprogramma's. Behalve (bijstelling van) de inhoudelijke kaders geven de jaarplannen weer welke financiële middelen nodig zijn om de ambities waar te maken.

1.5 Leeswijzer

Voor het schrijven van deze nota hebben we gebruik gemaakt van:

1. de Informatienotitie Sport;
2. de reacties van de sportverenigingen tijdens de inspraakavonden;
3. de notitie 'Een rondje langs de velden';
4. de reacties van de fractiespecialisten Sport.

In [hoofdstuk 2](#) behandelen we ontwikkelingen die in beweging zijn. In paragraaf 2.2 gaan we in op landelijke ontwikkelingen zoals sportdeelname, de toename van overgewicht en bewegingsarmoede in onze samenleving en sportstimulering door de rijksoverheid. Paragraaf 2.3 gaat over de bijdrage van de provincie aan sport en bewegen. We besluiten dit hoofdstuk met een aantal lokale ontwikkelingen die van invloed zijn op sport en bewegen in Noordenveld zoals (toekomstige) bevolkingsopbouw, inactiviteit en overgewicht.

In [hoofdstuk 3](#) staat de huidige situatie van sport en bewegen in Noordenveld centraal. We beginnen met de sport- en beweegaccommodaties die Noordenveld 'rijk' is (3.2). In paragraaf 3.3 beschrijven we hoe de gemeente Noordenveld haar burgers stimuleert te gaan sporten en

bewegen. In paragraaf 3.4 gaan we in op de manieren waarop Noordenvelders sporten. In paragraaf 3.5 geven we een diagnose van de verenigingsport in Noordenveld. In een enquête hebben we verenigingen vragen gesteld over onderwerpen zoals ledensamenstelling, ervaringen met accommodaties en knelpunten in de vereniging. We besluiten dit hoofdstuk met een overzicht van sterke en zwakke punten, van kansen en bedreigingen (3.6).

In **hoofdstuk 4** presenteren we de contouren van het nieuwe sportbeleid. We beginnen met de visie van de gemeente Noordenveld op het toekomstige sportbeleid (4.2). Daarna geven we in een missie weer wat de gemeente wil bereiken met sport en bewegen (4.3). Uit de visie en missie hebben we een hoofddoelstelling en een aantal algemene doelstellingen van het sportbeweegbeleid geformuleerd (4.4). Om de doelstellingen te bereiken geven we achtereenvolgens de pijlers van het toekomstige sportbeleid (4.5), rol van de gemeente (4.6) en uitgangspunten van het toekomstige sportbeleid (4.7) weer.

Op basis van de informatie in de vorige hoofdstukken vertellen we in **hoofdstuk 5** wat we gaan doen de komende jaren om onze doelstellingen te halen. Onze acties hebben we uitgewerkt in drie programmalijnen: stimulering van sport en bewegen en een gezonde leefstijl (5.2), ondersteuning van sportverenigingen (5.3) en randvoorwaarden voor sport en bewegen (5.4).

Tot slot geven we in **hoofdstuk 6** een overzicht van het huidige gemeentelijke budget voor sport en bewegen (6.2) en een financiële vertaling van de acties (6.3).

2. INVLOED VAN MAATSCHAPPELIJKE ONTWIKKELINGEN

2.1 Inleiding

De afgelopen jaren is de sportmarkt veranderd. De traditionele sportbeoefening (bij een vereniging) is niet meer zo vanzelfsprekend. Anders en ongeorganiseerd sporten worden steeds populairder. Daarnaast bieden Stichting WiN en scholen mogelijkheden voor sport en bewegen. Gelijktijdig krijgen verenigingen meer en meer moeite om vrijwilligers lange(re) tijd aan zich te binden.

In de toekomst blijven sportverenigingen een belangrijke functie vervullen. Of zij zich nu blijven concentreren op hun eigen leden of dat zij zich ook gaan richten op bijvoorbeeld scholen, kinderopvang en de buurt. Om de samenhang tussen onderwijs en sport een forse impuls te geven hebben gemeenten de mogelijkheid combinatiefunctionarissen aan te stellen.

Deze ontwikkelingen zijn voldoende aanleiding om het sport- en beweegbeleid van de gemeente Noordenveld opnieuw te formuleren.

In dit hoofdstuk vindt u een beschrijving van een aantal landelijke, provinciale en lokale ontwikkelingen die van invloed zijn op sport en bewegen in Noordenveld.

2.2 Landelijke ontwikkelingen

Sportdeelname

Uit het onderzoek 'Monitor Bewegen en Gezondheid' (TNO, 2008) blijkt, dat steeds meer Nederlanders voldoende bewegen. Het aandeel volwassenen dat voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (minimaal vijf dagen per week een half uur matig intensief bewegen) is gestegen van 52% in 2000 naar 68% in 2008. De jeugd voldoet aanzienlijk minder vaak (47%) aan de norm (minimaal vijf dagen per week een uur gematigd intensief bewegen) dan volwassenen.

Het sportgedrag van de jeugd is al een aantal jaren onderwerp van discussie. Cijfers uit het begin van de jaren negentig toonden aan, dat jongeren steeds minder sporten en de sportuitval van 15/16 jarigen zou verontrustend zijn. Latere cijfers wezen niet op een daling van het aantal sportende jongeren. De sportdeelname van jeugd is al een paar decennia constant. Wel wordt een groei van overgewicht bij jongeren gesignaleerd en loopt de deelname door de jeugd aan georganiseerde sport (verenigingsport) terug.

De landelijke groei in sportdeelname vertaalt zich niet naar een groeiend aantal leden van verenigingen, maar juist in de groei van het aantal anders en ongeorganiseerde sporters. In Nederland sporten nu ongeveer evenveel mensen in verenigingsverband (georganiseerd) als daarbuiten (andere sportaanbieders en ongeorganiseerd). De grootste groei vindt plaats bij de ongeorganiseerde sport (wandelen, skeeleren, nordic walking) en commerciële sportaanbieders (fitness en sportscholen). De belangrijkste redenen dat de verenigingssport marktaandeel verliest, zijn:

- Mensen hebben steeds meer behoefte aan vormen van vrijetijdsbesteding die inpasbaar zijn in de eigen dagindeling.
- Mensen binden zich niet meer vanzelfsprekend aan collectieve waarden of het verenigingsleven. Hierdoor heeft landelijk ongeveer de helft van de verenigingen moeite met het vinden van voldoende geschikte vrijwilligers. Naar verwachting zal dit proces nog voortgaan.
- Een deel van de consumenten ziet sport meer een middel voor een gezond en/of mooi lichaam en wil daar rechtstreeks aan werken in een sportschool of door fitness. Een kleine groep voelt zich meer aangetrokken tot sporten die grensverleggend zijn (extreme sporten of prestatiegericht zoals een marathon).
- Consumptieve bestedingen hebben aan belang gewonnen en jongeren moeten die vaak zelf bekostigen. Een baantje in het weekend of de avond is vaak nodig en kost tijd die voorheen

onder meer voor sport bestemd was. Verenigingen hebben moeite om jongeren te binden.

- Naast een consument die meer vraagt, hebben verenigingen te maken met toenemende wet- en regelgeving op het gebied van ARBO, aansprakelijkheid, preventie legionellabacterie, sociale hygiëne, rookbeleid et cetera. Hierdoor is het besturen van verenigingen complexer geworden in de loop van de jaren.

Uit de hiervoor genoemde ontwikkelingen blijkt dat de sportconsument verandert. Het traditioneel sporten binnen een vereniging is nog wel omvangrijk, maar de verenigingsport heeft steeds meer te maken met geduchte concurrentie. Het sport- en beweegaanbod vertoont een steeds grotere variatie en andere samenwerkingspartners worden steeds belangrijker bij de implementatie van het sport- en beweegbeleid.

Overgewicht

Ondanks een groeiende deelname aan sport en bewegen zijn inactiviteit en overgewicht in toenemende mate een probleem in de westerse samenleving en dus ook in Nederland. Door de vele mogelijkheden voor passieve recreatie bewegen veel mensen te weinig in hun dagelijks leven en dat leidt onder andere tot gezondheidsverlies. Behalve een afnemende interesse om in verenigingsverband te sporten is de positie veranderd van lichamelijke oefening in het onderwijs. In het (basis)onderwijs zijn vakleerkrachten niet vanzelfsprekend en in het middelbaar onderwijs zijn lessen lichamelijke oefening niet altijd een vast onderdeel van het weekprogramma. Ook nemen jongeren steeds sneller en meer deel aan economische activiteiten en gaat de krantenwijk voor de sportvereniging.

Individualisering

In onze maatschappij is in toenemende mate sprake van individualisering. Individualisering betekent dat mensen hun eigen belang boven het belang van de groep stellen. De individualisering heeft bijvoorbeeld geleid tot:

- Toename van het aantal een- en twee persoonshuishoudens.
- Versnippering van oriëntaties. Veel mensen gaan zich met meer dingen tegelijk bezighouden. Mensen combineren een baan met school, doen het huishouden, doen vrijwilligerswerk en besteden tijd aan hun hobby's.
- Het eigen genot staat steeds meer centraal. De behoefte aan individueel maatwerk en meerkeuze mogelijkheden wordt steeds groter (zap- of shopgedrag). Mensen vinden het vooral belangrijk dat ze het zelf naar hun zin hebben en de bereidheid om iets te betekenen voor een groep neemt af.

Een toenemende individualisering heeft gevolgen voor de manier waarop mensen sporten en bewegen. De behoefte om op zelfgekozen tijdstippen en aan minder gebonden vormen van sport en bewegen te doen, neemt verder toe. De grote stroom aan skaters, joggers, wandelaars, toerfietsers en watersporters is hiervan het bewijs. Dit zou ook kunnen betekenen dat we (meer) voorzieningen moeten realiseren voor deze sporten.

Als tegenbeweging ontstaan op een vrijblijvender basis steeds weer nieuwe clubs van vrienden, straten en buurten en vaste doelgroepen (bijvoorbeeld 55 plussers). Bovendien heeft de individualisering een afnemende betrokkenheid bij de georganiseerde sport tot gevolg. Terugloop van het aantal (jeugd)leden, vrijwilligers en technisch kader is hiervan het gevolg. Uit een onderzoek onder sportverenigingen in Noordenveld blijkt, dat het werven van voldoende vrijwilligers en het behouden van (jeugd)leden de twee grootste knelpunten zijn (3.5).

Toenemende behoefte aan kwaliteit en service

Sportbeoefenaars hebben een steeds grotere behoefte aan kwaliteit en service. Zij zullen dan ook hogere eisen stellen aan de lokale sport- en beweegvoorzieningen en verenigingen (professionalisering in de sport).

Gezondheidshype

Uit diverse recente bevolkingsonderzoeken blijkt dat Nederlanders een goede gezondheid belangrijk vinden. Uit diverse onderzoeken blijkt, dat voldoende sporten en bewegen een garantie is voor een kwalitatief beter leven. Hierdoor besteden overheid en media veel aandacht aan het belang van een gezonde leefstijl en voldoende sporten en bewegen. Denk hierbij aan de campagnes en overheidsmaatregelen tegen het roken en de tijdelijke stimuleringsregelingen Buurt, Onderwijs en Sport (BOS) en Breedtesport Impuls (BSI) van het ministerie van VWS. De stimuleringsregelingen tonen aan, dat sport en andere sectoren meer en meer met elkaar vervlochten raken.

Rijksbeleid

Het kabinet wil bereiken dat mensen voor hun gezondheid meer gaan sporten en bewegen. Dat de keuze voor een gezonde en actieve leefstijl de logische keuze van de burger zelf wordt. Door de BSI en BOS impuls heeft de rijksoverheid een belangrijke impuls gegeven aan sportstimulering in Nederland. Door geld beschikbaar te stellen voor de aanstelling van combinatiefunctionarissen geeft het rijk een vervolg aan beide impulsen. Een combinatiefunctionaris is een werknemer die in dienst is bij één werkgever (bijvoorbeeld een gemeente of welzijnsinstelling), maar werkzaam is voor minimaal twee van de sectoren onderwijs, sport en cultuur. Een combinatiefunctionaris vormt een brug tussen de werkgebieden onderwijs, sport en cultuur en kan de verbinding en samenwerking tussen deze sectoren versterken. Vanaf 2008 stellen de ministeries van VWS en OCW hiervoor structurele financiële middelen beschikbaar.

Met de discussie over de kandidaatstelling voor de Olympische Spelen in 2028 benadrukt het rijk het toenemende belang van sport in de samenleving.

2.3 Provinciale ontwikkelingen

Olympisch Plan Drenthe 2028

Als opvolger van de sportnota 'Drenthe Beweegt' is de provincie nu bezig met de nota 'Olympisch Plan Drenthe 2028'. Met het Olympische plan wil de provincie een Olympisch sportklimaat creëren in Drenthe en daarmee alle waarden van sport volledig benutten.

Sociale Agenda

In de Sociale Agenda werkt de provincie samen met gemeenten op verschillende beleidsterreinen. Hiervan zijn de thema's 'Mijn Dag' en 'Mijn Beweging' voor deze nota het meest relevant. Het mogelijk maken dat iedereen meedoet, blijft het belangrijkste uitgangspunt van het provinciale beleid. 'Mijn Dag' gaat over dagarrangementen (een doorlopend aanbod van opvang, onderwijs, overblijfsvoorzieningen, sport-, welzijns- en culturele activiteiten) en de combinatiefunctionaris. 'Mijn beweging' bestaat uit drie programma's; de sterke sportvereniging, actieve leefstijl (breedtesportstimulering) en topsportontwikkeling.

2.4 Lokale ontwikkelingen

Bevolkingsopbouw Noordenveld

Op dit moment telt Noordenveld 30.804 inwoners, verspreid over 26 dorpen en buurtschappen. De samenstelling van de bevolking zal op de lange(re) termijn veranderen. Het aandeel van de 0 tot 14 jarigen en 30 tot 44 jarigen zal dalen. Het aandeel van de leeftijdscategorie 15 tot 29 jarigen zal licht stijgen. Het aandeel van de leeftijdscategorie 60 plussers zal het sterkst groeien.

Doordat het aandeel jongeren afneemt en het aandeel ouderen aanzienlijk stijgt, krijgen verenigingen in de toekomst te maken met een verouderd ledenbestand. Bovendien heeft de veranderende leeftijdsopbouw gevolgen voor de populariteit van verschillende vormen van sport en bewegen. Sporten die mensen tot op hoge leeftijd kunnen beoefenen, het plezier in het bewegen centraal stellen en sociaal contact mogelijk maken, zullen meer deelnemers trekken. Voorbeelden hiervan zijn: wandelen, zwemmen, fietsen en tennis. Een ander gevolg van de stijging van het aandeel ouderen is een groeiend aantal mensen met een chronische aandoening. Op basis van landelijke cijfers van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) blijkt een explosieve groei van 25 tot 55% van het aantal mensen met chronische aandoeningen in 2025.

Verder is er steeds meer behoefte aan sporten en bewegen in de vrije ruimte. Dat vraagt ook aandacht bij de inrichting van onze woonomgeving (plekken voor sport en spel en recreatie in en om de gemeente en verkeersveilige routes).

Inactiviteit en overgewicht

Uit het onderzoek 'Drentse Sportmonitor 2008' (Sport Drenthe, 2008) blijkt, dat 58% van de inwoners in Noordenveld niet voldoet aan de Nederlandse Norm voor Gezond Bewegen. 2% van de Noordenvelders beweegt geen enkele dag in de week matig intensief. Uit hetzelfde onderzoek blijkt ook, dat 46% van de volwassenen in Noordenveld (ernstig) overgewicht heeft. Hiermee 'scoort' Noordenveld iets beter dan het gemiddelde in Drenthe (47%). Landelijk gezien heeft ook 46% van de volwassenen (ernstig) overgewicht.

Tabel 2.4.1 % volwassenen in Drenthe en Noordenveld met overgewicht

	Volwassenen zonder overgewicht	Volwassenen met overgewicht
Drenthe	53%	47%
Noordenveld	54%	46%

Uit het Ouderenonderzoek Drenthe (GGD Drenthe, 2007) blijkt, dat 18% van zelfstandig wonende ouderen van 65-90 jaar in Noordenveld overgewicht heeft. Dit percentage is 3% hoger dan het gemiddelde in Drenthe.

Bij kinderen en jeugdigen is overgewicht ook een toenemend probleem. Landelijk heeft een op de zeven kinderen van groep 2 (5 tot 6 jaar) te maken met overgewicht. Van de Drentse leerlingen van groep 2 van het basisonderwijs heeft 13% overgewicht. In Noordenveld is dit percentage 11% en ligt daarmee iets onder het landelijke en Drentse gemiddelde. Zeer verontrustend is het percentage 13 tot 14 jarigen met overgewicht. Onderstaande tabel laat zien, dat maar liefst 26% van deze groep in Noordenveld overgewicht heeft (provinciaal 17%). Een mogelijke verklaring hiervoor is een oververtegenwoordiging van VMBO leerlingen in deze leeftijdscategorie.

Tabel 2.4.2 % leerlingen van groep 2 (5/6 jaar) en klas 2 (13/14) jaar met overgewicht

	Groep 2 (5-6 jaar)	Klas 2 (13-14 jaar)
Aa en Hunze	16%	15%
Assen	12%	13%
Borger- Odoorn	7%	22%
Coevorden	14%	20%
Emmen	13%	20%
Hoogeveen	14%	17%
Meppel	12%	13%
Midden-Drenthe	13%	17%
Noordenveld	11%	26% *
Tynaarlo	5%	Niet bekend **
Westerveld	14%	18%
De Wolden	15%	17%
Drenthe	13%	17%

- * Hoog percentage in Noordenveld mogelijk veroorzaakt door oververtegenwoordiging van leerlingen van het VMBO, groot deel van leerlingen, van andere onderwijstypen volgen onderwijs buiten de provincie Drenthe;
- ** Merendeel van jongeren uit Tynaarlo volgt voortgezet onderwijs buiten de provincie Drenthe.

De conclusie is, dat we steeds meer te maken hebben met gezondheidsrisico's. Deze risico's kunnen we verminderen met effectief beleid op het gebied van sport, bewegen en gezondheid. Deze verwevenheid van sport en maatschappij maakt een integrale aanpak noodzakelijk. Goede voorbeelden hiervan zijn de BOS Impuls, BSI Impuls en het Nationaal Actieplan Sport en Bewegen (NASB) van het ministerie van VWS.

Beleid gemeente Noordenveld

Het college van B&W heeft voor de bestuursperiode 2006-2010 het bestuursprogramma '32.000 inwoners, een gemeente' vastgesteld. Het bestuursprogramma sluit aan op het provinciale beleid: meedoen aan de samenleving staat centraal. Om dit te bereiken werkt het college samen met haar inwoners en helpt hen om actief betrokken te zijn bij inrichting van de eigen leefomgeving. Deze doelstelling komt overeen met de uitgangspunten van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo). De Wmo heeft ook als doel iedereen te laten meedoen. Vooral mensen die extra ondersteuning nodig hebben, kunnen worden gefaciliteerd om sport en bewegen voor hen bereikbaar te maken. U kunt hierbij denken aan ouderen, mensen met een lichamelijke en verstandelijke beperking en chronisch zieken.

Sport en bewegen is geen geïsoleerd beleidsterrein meer, maar heeft raakvlakken met verschillende beleidsterreinen zoals Wmo, onderwijs, gezondheid, jeugd, ouderen, vrijwilligers en openbare ruimte. Dit vereist een andere visie op en aanpak van het sport- en beweegbeleid dan voorheen. Een meer integrale visie heeft tot gevolg dat de vakgroep Welzijn, Onderwijs en Sport niet als enige alle uitvoerende acties voor haar rekening moet nemen. Het college wil dan ook dat de vakgroep op zoek gaat naar partnerships met andere afdelingen, maar ook met partijen buiten de gemeentelijke organisatie zoals Stichting WiN, scholen, de gezondheidszorg, provinciale instellingen en de ziektekostenverzekeraar. Op zoek naar datgene wat bindt om zo te komen tot meer synergie in de uitvoering.

Belangrijkste resultaten interactieve sessies

We hebben drie inspraakavonden gehouden voor alle sportverenigingen. Daarnaast hebben we gesprekken gevoerd met andere belanghebbende partijen zoals commerciële sportaanbieders, onderwijsinstellingen, SPiN, kinderopvanginstellingen, Stichting WiN, het Wmo platform en huisartsenpraktijken. Aan de hand van een aantal stellingen en thema's hebben we gediscussieerd over het toekomstige beleid. De belangrijkste aandachtspunten van de discussies zijn:

- Om een aanbod te creëren voor 55 plussers en chronisch zieken hebben sportverenigingen ondersteuning nodig op het gebied van accommodatie en vervoer.
- Sportverenigingen en andere sportaanbieders willen samenwerken, bijvoorbeeld door combinatiefunctionarissen en invoering van een sportpas.
- Vooral sportverenigingen met jeugdleden willen een (grotere) rol spelen in het aanbieden van naschoolse activiteiten.
- De meeste sportverenigingen verwachten dat de gemeente voorwaarden schept voor hen, bijvoorbeeld door het beschikbaar stellen van subsidies, goede betaalbare accommodaties, (financiële) kaderregelingen, advisering en het stimuleren van samenwerking tussen verschillende partners (contacten leggen).
- Een aantal sportverenigingen met een 'eigen' accommodatie wil de accommodatie multifunctioneel inzetten, bijvoorbeeld overdag voor ouderen of kinderopvang.
- Meer samenwerking tussen de gemeente, (commerciële) sportaanbieders, welzijnstichting, het onderwijs en de gezondheidszorg om sport- en beweegprogramma's op te zetten.

- Een gemeentelijk sportloket met daarin vertegenwoordigers uit de sport, het onderwijs, de welzijnstichting en de gemeente.
- Meer sportieve activiteiten voor uitvallers, mensen met een beperking en voor jongeren van 0 tot 7 en 12 tot 18 jaar.
- Meer voorzieningen voor mensen met een beperking.
- Jongeren kennis laten maken met zoveel mogelijk sporten.
- Meer voorlichting aan begeleiders, ouders en jongeren over een gezonde leefstijl.

3. SPORT EN BEWEGEN IN NOORDENVELD HUIDIGE SITUATIE

3.1 Inleiding

In het sportbeleid van de voormalige gemeenten Roden, Peize en Norg lag het accent vooral op accommodatiebeheer (realiseren en exploiteren van accommodaties) en het verstrekken van (jeugd)subsidies. Ook de gemeente Noordenveld besteedt het grootste deel van het sportbudget uit aan accommodatiebeheer, namelijk € 3.110.928 van het totale budget van ruim € 3.194.830. Voldoende goede accommodaties en subsidies zijn belangrijke voorwaarden om goed gemeentelijk sportbeleid te kunnen voeren.

Na de herindeling van de voormalige gemeenten is de 'nieuwe' gemeente Noordenveld eerst begonnen met de harmonisatie van de tarieven voor binnensportaccommodaties. Daarna heeft zij de kantines en kleedkamers van (de meeste) buitensportverenigingen geprivatiseerd, gevolgd door de tarieven en gebruiksvoorwaarden voor buitensportaccommodaties.

De gemeente Noordenveld heeft geen sportnota, maar wel (ongeschreven) beleid. Voorbeelden hiervan zijn subsidie- en tarievenverordeningen. Bovendien staan de belangrijkste actiepunten voor sport en bewegen in het Bestuursprogramma van de gemeente Noordenveld 2006 – 2010. Deze zijn:

- Sportieve recreatie (breedtesport) moet zoveel mogelijk worden uitgevoerd in samenwerking tussen verenigingen en het onderwijs. Stichting Sportstimulering Noordenveld, die in overleg met de gemeente sportactiviteiten organiseert, wordt hierbij ondersteund.
- Het aanbod van sportaccommodaties afstemmen op de samenstelling en omvang van de lokale sportpopulatie.
- Onderzoek doen naar de vraag wat basisvoorzieningen in de sport zijn.
- Speciale aandacht besteden aan gehandicapte en kansarme sportdeelnemers.
- Verdere privatisering van sportaccommodaties in goed overleg met verenigingsbesturen.
- Vrijwilligers in de sport zullen waar nodig en mogelijk worden ondersteund.

3.2 Sport- en beweegaccommodaties

De gemeente Noordenveld is een gemeente met een relatief groot verzorgingsgebied. Noordenveld heeft een behoorlijk aantal soorten sport- en beweegaccommodaties. Het huidige accommodatieaanbod is behoorlijk compleet en is goed verspreid over de gemeente. Uit ons onderzoek onder sportverenigingen in Noordenveld blijkt, dat de sportverenigingen tevreden zijn over de accommodaties (3.5).

In de drie grootste kernen Roden, Peize en Norg is een sporthal aanwezig, die de gemeente beheert en exploiteert. De sporthal in Roden is onderdeel van sportcentrum De Hullen, dat ook nog bestaat uit een overdekt zwembad, squashbanen en een aerobicszaal. Verder zijn er twaalf gymzalen in Noordenveld, waarvan de gemeente negen beheert en exploiteert. In Roden en Norg staat een overdekt zwembad, waarvan de laatste is geprivatiseerd. Peize en Veenhuizen beschikken over een geprivatiseerd openluchtbad. Verder zijn er nog de volgende buitensportaccommodaties (gedeeltelijk) in gemeentelijk beheer:

- zeven voetbalcomplexen;
- drie korfbalcomplexen;
- een hockeycomplex;
- een atletiekbaan;
- een tenniscomplex.

Naast de zwembaden in Peize, Norg en Veenhuizen heeft de gemeente nog een aantal geprivatiseerde sportaccommodaties:

- drie tenniscomplexen;
- een manege;
- zestien ijsbanen;
- een baansportcentrum.

Tot slot bevinden zich diverse (commerciële) sportaccommodaties in Noordenveld, zoals twee fitnesscentra in Roden en een in Norg, een golfbaan in Roden, een hippisch centrum in Roden en een manege in Altena.

Kenmerken van het huidige accommodatiebeleid zijn:

- Het aanbod van sportaccommodaties wordt afgestemd op de samenstelling en omvang van de lokale populatie.
- Kantines en kleedkamers van voetbal- en korfbalverenigingen en overige buitensportaccommodaties moeten zoveel mogelijk worden geprivatiseerd in goed overleg met de verenigingsbesturen en op basis van bestaand beleid.
- Om de kwaliteit van de niet geprivatiseerde sportaccommodaties te waarborgen heeft de gemeente meerjaren onderhoudsplannen opgesteld.
- Van de niet geprivatiseerde buitensportaccommodaties neemt de gemeente de aanleg, het onderhoud en de vervanging van de 'noodzakelijke voorzieningen' (velden, banen, kleedkamers, doelen en ballenvangers) voor haar rekening.
- De huurtarieven voor de niet geprivatiseerde sportaccommodaties zijn niet kostendekkend. Het gebruik van sportaccommodaties moet betaalbaar zijn en blijven (laagdrempelig).
- De gemeente voorziet de sporthallen en gymzalen van materialen volgens de normen voor het gymnastiekonderwijs.
- Bij het verhuren van sportaccommodaties heeft schoolsport de prioriteit, gaan sportverenigingen voor niet sportverenigingen. Gemeentelijke (sport)verenigingen gaan voor niet gemeentelijke (sport)verenigingen.

Voldoende kwalitatief goede sport- en beweegaccommodaties in dorpen en wijken zijn een noodzakelijke randvoorwaarde voor een succesvol stimuleringsbeleid. Op basis van capaciteitsnormen van verschillende sportbonden blijkt, dat de buitensportverenigingen (voetbal-, hockey-, korfbal- en tennisverenigingen) voldoende velden en banen hebben. Alleen voetbalvereniging Roden heeft onvoldoende trainingscapaciteit. In vergelijking met omliggende vergelijkbare gemeenten heeft Noordenveld ook voldoende overdekte sport- en beweegaccommodaties. We kunnen dus concluderen dat de gemeente beschikt over een ruim geografisch verspreid aanbod van sport- en beweegaccommodaties.

3.3 Sportontwikkeling en sportstimulering

Sportontwikkeling en sportstimulering zijn twee begrippen die nauw met elkaar samenhangen. Verbetering van de kwaliteit van het sportaanbod (sportontwikkeling) is nodig om de deelname aan sport- en beweegactiviteiten (sportstimulering) te verhogen. Sportontwikkeling is dus gericht op het versterken van de lokale sportinfrastructuur. Onder sportinfrastructuur worden alle middelen en mensen verstaan die nodig zijn voor het aanbieden van sport en bewegen, zoals accommodaties, trainers, bestuurders en vrijwilligers. Kort gezegd: sportontwikkeling brengt de sport naar de mensen toe en sportstimulering brengt de mensen naar de sport.

Het belangrijkste instrument voor de gemeente Noordenveld om sport en bewegen te stimuleren is het faciliteren van accommodaties (al dan niet geprivatiseerd). Naast het faciliteren stimuleert de gemeente Noordenveld het sporten en bewegen van bepaalde doelgroepen met een aantal andere initiatieven en instrumenten:

- de BSI;
- zwemlessen voor diverse doelgroepen (zwangere vrouwen, ouderen, gehandicapten, baby, ouder en kind zwemmen);

- subsidiëring van eenmalige sportactiviteiten voor jeugd, ouderen, gehandicapten en minderheden;
- subsidiëring van deelname door vrijwilligers aan sportopleidingen van sportbonden en landelijke organisaties tot een maximum van € 225 per vereniging;
- subsidiëring van buitenschoolse sportactiviteiten voor schoolgaande kinderen;
- subsidiëring van schoolspordagen;
- minimaregeling voor minder draagkrachtige burgers;
- subsidiëring van Meer Bewegen voor Ouderen (MBvO) activiteiten;
- vakleerkrachten lichamelijke oefening in het basis- en voorgezet onderwijs;
- trapveldjes voor jongeren in nieuwbouwwijken;
- (financieel) ondersteunen van de aanleg van fietspaden, wandelroutes, routes voor nordic walking et cetera.

Tarieven

Er zijn geen landelijke normen waaraan tarieven van sportaccommodaties moeten voldoen (bijvoorbeeld een bepaald percentage van de onderhoudskosten). Zoals in vrijwel alle gemeenten zijn ook de exploitaties van de sport- en beweegaccommodaties in Noordenveld sterk gesubsidieerd. Dit betekent onder andere dat de gemeente de accommodaties ter beschikking stelt tegen een (veel) lager tarief dan de kostprijs. De reden hiervan is, dat de gemeente de accommodaties toegankelijk wil houden voor alle inwoners. Feitelijk is hier sprake van indirecte subsidiëring.

Na de herindeling van de voormalige gemeenten heeft de ‘nieuwe’ gemeente Noordenveld eerst de tarieven voor binnensportaccommodaties geharmoniseerd en daarna de tarieven en gebruiksvoorwaarden voor buitensportaccommodaties.

3.4 Sportdeelname

Uit het onderzoek ‘Sportdeelname onderzoek Noordenveld’ (W.J.H. Mulier, 2003) blijkt, dat in Noordenveld 92% van de 8 jarigen, 79% van de 15 jarigen, 51% van de 35 jarigen en 54% van de 60 jarigen aan sport doen. Sport is in dit onderzoek gedefinieerd als ‘meer dan 11 keer per jaar een sport beoefenen’. De sportdeelname door de groep 35 jarigen sport is lager dan het landelijk gemiddelde. Van deze groep doet bijna 50% niet aan sport. ‘Geen tijd’ of ‘geen interesse’ zijn de belangrijkste redenen hiervoor.

Tabel 3.4.1 % personen dat in de afgelopen 12 maanden meer dan 11 keer heeft gesport

	8-jarigen n=64 %	15-jarigen n=67 %	35-jarigen n=65 %	60-jarigen n=70 %
> 11 keer sporten	92	79	51	54
1-11 keer sporten	5	6	0	3
Geen sport	3	15	49	43

Het onderzoek laat verder zien, dat jongeren een duidelijke voorkeur hebben voor sporten in georganiseerd verband. Bijna alle sportende jongeren tot 15 jaar sporten in verenigingsverband. Van de oudere leeftijdsgroepen sport minder dan de helft bij een sportvereniging. De ongebonden sportbeoefening is populairder onder de ouderen. Dit komt overeen met het landelijke beeld.

Tabel 3.4.2 De manier van sporten in de afgelopen twaalf maanden

	8-jarigen n=62 %	15-jarigen n=53 %	35-jarigen n=32 %	60-jarigen n=36 %
Verenigingsverband	94	91	47	42
Commercieel verband	3	6	16	8
Ongebonden	2	9	47	53
Anders georganiseerd	2	0	6	6

Onder jongeren (8 en 15 jarigen) in Noordenveld is veldvoetbal de populairste sport, terwijl zwemmen en fietsen de populairste sporten zijn van ouderen (35 en 60 jarigen). Landelijk gezien is zwemmen de populairste sport van de 8 jarigen, dansen van 15 jarigen en aerobics en fitness staat bovenaan bij de 35 jarigen. 60 jarigen wandelen, tennissen en fietsen het liefst.

In de komende jaren willen we een aantal accentverschuivingen doorvoeren in de koers van het sportbeleid. Hiermee willen we bereiken dat meer Noordenvelders meer gaan en blijven bewegen volgens de normen. Het accent komt daarbij te liggen op de wijze waarop sport en sportief bewegen kan bijdragen aan de thema's gezondheid, sociale binding en vorming.

3.5 Positie van sportverenigingen in Noordenveld

In de gemeente Noordenveld zijn circa 80 sportverenigingen waarmee we een (in)directe relatie hebben en die veel verschillende takken van sport vertegenwoordigen. Hiervan zijn ongeveer 70 geregistreerd bij hun sportbond. De overige verenigingen zijn niet aangesloten bij een overkoepelende sportorganisatie. U kunt hierbij denken aan de diverse sportgroepjes van ouderen, buurten, vrienden en familie, et cetera en behoren tot de categorie 'ongeorganiseerde sport'.

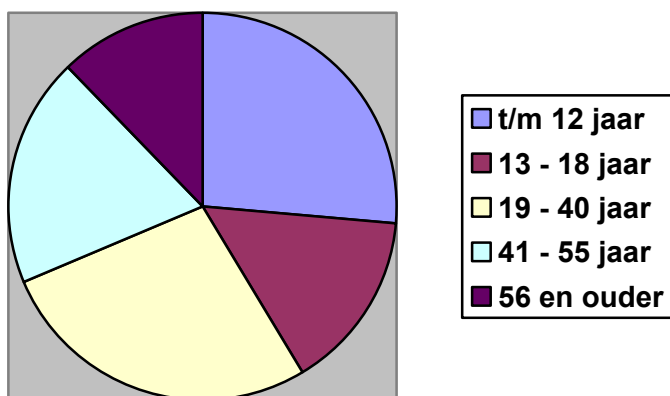
Op dit moment werken weinig sportverenigingen samen met andere sportaanbieders en/of andere maatschappelijke organisaties. Bovendien is het aanbod van verenigingen op enkele uitzonderingen na traditioneel te noemen.

In deze paragraaf vergelijken we op onderdelen de situatie in Noordenveld en landelijke gegevens. Voor deze inventarisatie hebben we een enquête uitgevoerd onder de sportverenigingen in Noordenveld. De landelijke cijfers zijn afkomstig van de Verenigingsmonitor 2008 van NOC*NSF.

Ledensamenstelling en ontwikkeling

Iets meer dan 40% van de leden van de verenigingen in Noordenveld is jeugdlid (tot en met 18 jaar). Inwoners van 41 jaar of ouder vormen bijna een derde van het ledenbestand. Ruim 12% van het ledenbestand bestaat uit leden die 56 jaar of ouder zijn (zie figuur 3.5.1).

Figuur 3.5.1 Leeftijdsverdeling leden van sportverenigingen Noordenveld (bron: enquête)

In veel gemeenten zijn gehandicapten een speciale doelgroep in het sportbeleid. In Noordenveld heeft bijna 14% van de verenigingen gehandicapte leden en/of leden met een chronische aandoening. De verenigingen in Noordenveld hebben (volgens de enquête) vrijwel geen topsporters¹ onder hun leden. Verenigingssport in de gemeente wordt vooral op recreatief en/of prestatief niveau beoefend, maar er zijn natuurlijk ook inwoners die op hoog niveau hun sport beoefenen.

Verenigingen in Noordenveld over accommodaties

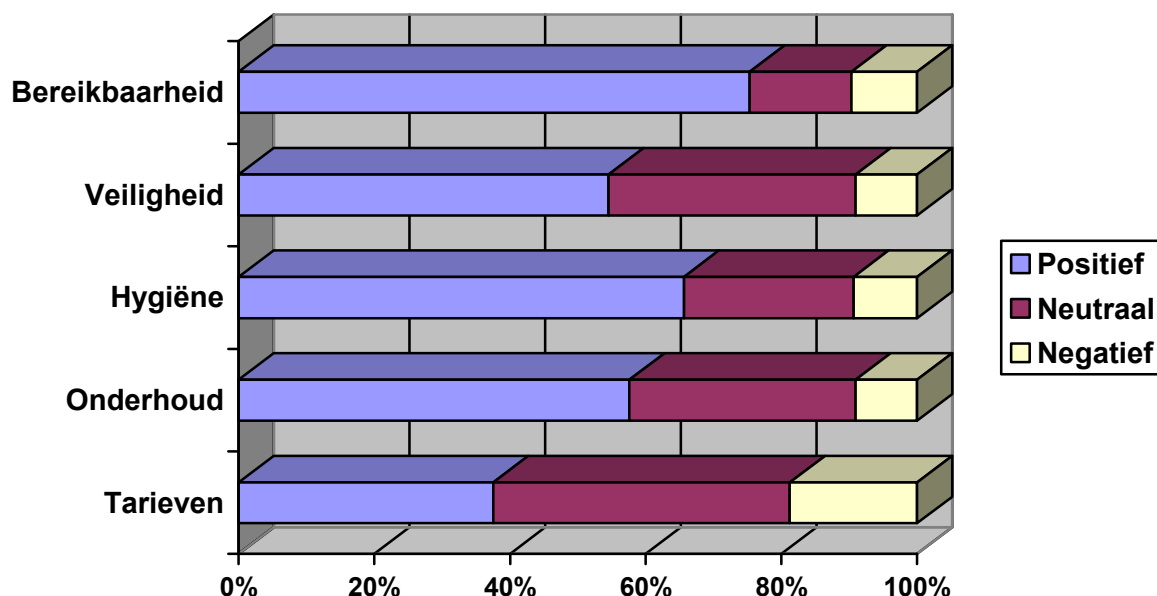
In de enquête hebben we de verenigingen expliciet gevraagd of ze beschikken over voldoende uren in de zaal of zwembad of over voldoende velden. Ongeveer 22% van de respondenten geeft aan meer uren, zaaloppervlak of velden nodig te hebben.

De uitkomst is vooral voor de binnensport zeer herkenbaar en komt eigenlijk in bijna iedere gemeente voor. Verenigingen hebben in grote mate behoefte aan zaalruimte tussen 17.00 uur en 22.00 uur op doordeweekse dagen en de capaciteit is niet berekend op die piekbehoefte. Als dat wel het geval zou zijn, dan zou er een grote leegstand ontstaan op de andere uren.

In de enquête hebben we de verenigingen ook gevraagd de accommodatie waarvan zij het meest gebruik maken te beoordelen op een aantal onderdelen. De resultaten zijn weergegeven in figuur 3.5.2.

¹ In de enquête is de definitie van topsport toegelicht: sporters die deelnemen aan interlandwedstrijden of presteren op niveau van finales of eindrondes van EK's, WK's, OS, of daarmee vergelijkbare toernooien of in staat zijn dat niveau binnen afzienbare termijn te behalen.

Figuur 3.5.2 Beoordeling accommodaties door verenigingen (bron: enquête)

Over het geheel genomen is de beoordeling van accommodaties positief. Als er sprake is van kritiek, dan is die het grootst over de tarieven.

Verenigingen en knelpunten

Iets meer dan 70% van de geënquêteerde sportverenigingen in Noordenveld heeft een of meer knelpunten of zorgen. Landelijk is dat aandeel vergelijkbaar (65% wel problemen tegenover 35% niet).

In de enquête hebben we aan de verenigingen gevraagd wat de drie grootste knelpunten zijn. De belangrijkste resultaten zijn:

- 38% van de respondenten geeft aan problemen te hebben met het werven van vrijwilligers en kader;
- 29% van de respondenten heeft een tekort aan leden en / of problemen met het behouden van leden;
- 26% van de respondenten heeft financiële problemen (steeds lastiger begroting sluitend te krijgen);
- 15% van de respondenten heeft problemen met de accommodatie (ontevreden over staat van onderhoud, te weinig bergruimte).

De problemen van de verenigingen in Noordenveld zijn vergelijkbaar met de landelijke situatie. De laatste jaren is het ledenbestand het grootste probleem onder de Nederlandse verenigingen, gevolgd door problemen met vrijwilligers, de accommodatie en financiën.

De hiervoor genoemde percentages hebben betrekking op een open vraagstelling (Hebt u problemen en zo ja, welke?). In de enquête hebben we ook expliciet gevraagd of de verenigingen wel of niet beschikken over voldoende vrijwilligers voor andere taken dan trainingen. De helft van de verenigingen in Noordenveld zegt over voldoende vrijwilligers te beschikken en 20% heeft onvoldoende vrijwilligers. Landelijk is de situatie wat slechter (63% voldoende, 37% niet voldoende).

Financiële situatie

Landelijk zegt 5% van de sportverenigingen dat de financiële positie 'zorgwekkend' of 'minder gezond' is. 29% omschrijft de positie als 'redelijk' en volgens 66% is die 'gezond' tot 'zeer gezond'.

In Noordenveld is dat beeld iets minder gunstig: In de enquête omschrijft bijna 11% van de respondenten de eigen situatie als 'zorgwekkend' of 'minder gezond'.

Conclusie

Uit de enquête kunnen we concluderen dat sportverenigingen in Noordenveld professionele ondersteuning nodig hebben, bijvoorbeeld bij het werven en behouden van vrijwillig kader en leden. Dit kwam ook naar voren tijdens de inspraakavonden voor sportverenigingen (2.4).

3.6 Analyse huidige situatie

Hiervoor hebt u kunnen lezen hoe één en ander is geregeld op het gebied van sport en bewegen in Noordenveld en de ontwikkelingen die hierop van invloed zijn. De resultaten van deze hoofdstukken hebben we samengebracht in een overzicht van de belangrijkste sterke en zwakke punten, van kansen en bedreigingen. Op de sterke en zwakke punten kunnen we invloed uitoefenen. Op de kansen en bedreigingen is onze invloed beperkt.

Sterkten	Zwakten
<ul style="list-style-type: none"> • relatief veel takken van sport aanwezig (georganiseerd en ongeorganiseerd); • relatief veel jeugd sport bij vereniging; • ruim aanbod van kwalitatief goede sportaccommodaties; • goede spreiding van accommodaties over de kernen; • initiatieven ontstaan door deelname aan Breedtesport en BOS impuls; • breedtesport sluit aan op gezondheidsbeleid en Wmo; • doelgroepenbeleid van de gemeente voor jeugd, ouderen, gehandicapten en vrijwilligers; • financiële ondersteuning voor minder draagkrachtige burgers; • vakleerkrachten aanwezig in het onderwijs. 	<ul style="list-style-type: none"> • geen beleidsnota sport en bewegen; • grootste deel sportbudget bestemd voor accommodaties; • samenwerking tussen sportverenigingen en andere (sport)organisaties kan beter; • relatief weinig mogelijkheden voor mensen met een beperking en chronisch zieken; • nadruk op georganiseerde sport; • relatief lage sportdeelname van dertigers; • veel traditionele sportverenigingen.
Kansen	Bedreigingen
<ul style="list-style-type: none"> • groeiende maatschappelijke betekenis van sport; • opkomst van ongebonden sporten; • toename aantal ouderen en chronisch zieken; • toename inactiviteit overgewicht; • bereidheid bij sportaanbieders om samen te werken; • Impuls Combinatiefunctionarissen. • Wet Maatschappelijke Ondersteuning; • provinciale Sociale Agenda; • meer aandacht vanuit andere beleidsterreinen voor sport als middel; • mogelijkheden om sportaccommodaties multifunctioneel te gebruiken. 	<ul style="list-style-type: none"> • sociaal-maatschappelijke omgevingsfactoren (individualisering, vergrijzing, etc.); • einde rijkssubsidie voor BOS en BSI project; • dalende belangstelling voor vrijwilligerswerk en kaderfuncties; • sportverenigingen voor mensen met een beperking hebben meer vrijwilligers nodig; • dalende populariteit van verenigingsport; • kaderproblemen bij relatief veel verenigingen; • financiële situatie van sportverenigingen

Uit de SWOT analyse kunnen we een aantal conclusies trekken. Een daarvan is dat het aantal sterke punten en kansen groter is dan het aantal zwakke punten en bedreigingen. Ook de zwakke punten zijn herkenbaar. Ze komen overeen met landelijke trends.

Bij de kansen concluderen we dat partijen in het veld van sport en bewegen bereid zijn tot samenwerken. Hiermee geven zij aan dat zij willen meewerken aan het realiseren van maatschappelijke doelstellingen.

In het volgende hoofdstuk kijken we hoe we (een aantal) zwakke punten kunnen aanpakken en (een aantal) bedreigingen het hoofd kunnen bieden. We gaan onze sterke kanten inzetten en gebruik maken van de kansen die het veld van sport en bewegen ons biedt.

4. VISIE, MISSIE EN DOELEN

4.1 Inleiding

Wat is de reden dat de gemeente zich bezighoudt met sport en bewegen? Waarom rekent de gemeente het tot haar taak te investeren in sportaccommodaties, sport- en beweegactiviteiten en overige randvoorwaarden? Kortom: wat is de missie van het sportbeleid van de gemeente Noordenveld?

De gemeente Noordenveld onderkent het belang van sport en bewegen. "Sport en bewegen heeft een belangrijke sociale functie. Hierin investeren is investeren in de samenleving". In zowel de georganiseerde (sportverenigingen) als ongeorganiseerde sport (niet aangesloten bij een sportvereniging) zijn duizenden mensen betrokken als sporter, vrijwilliger, sponsor of toeschouwer. Daarom scheidt de gemeente randvoorwaarden en regisseert en coördineert zij het sport- en beweegbeleid. Dit betekent hoofdzakelijk instandhouding van de lokale sport- en beweegaccommodaties en (financiële) ondersteuning van sportverenigingen.

In de toekomst blijft de gemeente zich manifesteren als ontwikkelaar en aanbieder van basissportaccommodatie en als subsidiënt, maar zij wordt meer stimulator en regisseur (4.6). Omdat sport en bewegen raakvlakken heeft met veel andere beleidsterreinen is samenwerking met deze beleidsterreinen en andere (sport)organisaties noodzakelijk (2.4).

4.2 Visie

Sport en bewegen is niet alleen leuk (sport als doel), maar draagt in positieve zin ook bij aan een gezonde leefstijl, fysieke en psychische gezondheid, individuele ontplooiing, zelfredzaamheid, participatie van mensen, sociale samenhang en aan het voorkomen van overgewicht (sport als middel). Hieraan kunnen veel organisaties uit veel beleidsterreinen bijdragen. Om al deze waarden van sport en bewegen optimaal te benutten wil de gemeente Noordenveld samenwerking tussen deze organisaties stimuleren.

De gemeente gaat organisaties in het brede veld van sport en bewegen ondersteunen bij activiteiten die bijdragen aan de realisering van gemeentelijke doelstellingen. Hierbij houden de organisaties hun eigen verantwoordelijkheid. Ook gaat de gemeente met het veld in gesprek om in te kunnen spelen op behoeftes.

Om sport en bewegen in te kunnen zetten als middel zijn een kwalitatief hoogwaardig sport- en beweegaanbod en vitale sportverenigingen de eerste vereisten. Maar de sportverenigingen staan onder druk. Daarom gaat de gemeente Noordenveld haar sportverenigingen (meer) ondersteunen als organisatorische problemen de continuïteit belemmeren.

Kortom: "De gemeente Noordenveld streeft ernaar al haar inwoners in staat te stellen volwaardig deel te nemen aan de samenleving. Sport en bewegen kan hieraan een belangrijke bijdrage leveren. Om de (maatschappelijke) waarden van sport en bewegen optimaal te benutten zijn samenspel in het veld en vitale sportverenigingen van belang".

4.3 Missie

Uit de visie op sport en bewegen kunnen we de volgende missie formuleren:

"Iedere inwoner van Noordenveld kan op ieder moment in zijn of haar leven naar eigen voorkeur deelnemen aan en / of betrokken zijn bij sport- en beweegactiviteiten van goede kwaliteit".

4.4 Hoofddoelstelling en algemene doelstellingen

Uit onze visie en missie hebben we de volgende hoofddoelstelling van het sportbeleid van Noordenveld geformuleerd:

“In samenwerking en overleg met andere (sport)organisaties en beleidsterreinen zorgen voor een accommodatie- en activiteiten aanbod dat mensen in beweging brengt en houdt, zodat de vitaliteit en leefbaarheid van de gemeente vergroot”.

Uit de hoofddoelstelling hebben we een aantal algemene doelstellingen geformuleerd. Deze doelstellingen hebben betrekking op zowel 'wat' als 'hoe'.

- handhaven van het aantal sport- en beweegaccommodaties en de kwaliteit ervan, mits voldoende draagvlak en draagkracht;
- stimuleren van multifunctioneel gebruik van sport- en beweegaccommodaties;
- sport en bewegen integraal inzetten om de sociale samenhang, een gezonde leefstijl en participatie van inwoners te stimuleren;
- toename van het aantal inwoners dat voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen;
- stimuleren en ondersteunen van breedtesportactiviteiten;
- faciliteren en stimuleren van actieve deelname aan sport en bewegen van doelgroepen die onvoldoende bewegen (jongeren, ouderen en mensen met een beperking);
- stimuleren van (structurele) samenwerking tussen sportverenigingen onderling en tussensportverenigingen en andere (sport)organisaties;
- sportverenigingen met bestaansrecht helpen gezond te blijven of weer te worden;
- in gesprek blijven met alle partijen die betrokken zijn bij sport en bewegen;
- een gemeentelijke organisatie die goed bereikbaar is voor het veld van sport en bewegen en proactief inspeelt op vragen uit het veld.

4.5 Pijlers sportbeleid

De inspanningen van de gemeente zijn gericht op bevordering van de deelname aan sport en bewegen met als hoofdpijlers:

- Creëren van voorzieningen en activiteiten die inwoners uitnodigen en de mogelijkheid bieden om actief te gaan en blijven sporten en bewegen.
- Verleiden van niet sporters te gaan sporten en bewegen door kennismaking met verschillende vormen van sport en bewegen.
- Verenigingen met bestaansrecht (professioneel) ondersteunen.

4.6 Rol gemeente

De afgelopen jaren is de gemeente Noordenveld vooral organisator en uitvoerder van haar sport- en bewegbeleid geweest. De komende jaren wil de gemeente meer de rol van inspirator en regisseur op zich nemen. Dit betekent dat de gemeente partijen bij elkaar brengt en ontwikkelingen stimuleert om een zo volledig sport- en beweegaanbod te creëren. Zij laat de uitvoering over aan partijen in het veld, als activiteiten na de opstartfase of projectperiode goed lopen. Daarnaast blijft de gemeente een rol als adviseur, subsidieverstrekker, ontwikkelaar van projecten en aanbieder van accommodaties vervullen.

4.7 Uitgangspunten sportbeleid

We gebruiken de volgende uitgangspunten bij de uitwerking van het sportbeleid:

1. Het sociale rendement is bepalend voor de inbreng van de gemeente. Elke investering die de gemeente doet door bijvoorbeeld exploitatie en subsidies moet ten goede komen aan de samenleving. Het sociaal rendement heeft betrekking op de resultaten die je met de activiteit

wilt bereiken en het effect of de meerwaarde die deze resultaten hebben voor de samenleving op (middel)lange termijn.

2. Samenwerking tussen sportverenigingen onderling en tussen sportverenigingen en andere sportaanbieders is onmisbaar voor het stimuleren van de sport- en beweegdeelname. Samenwerking betekent ook dat de gemeente meedoet. Op deze manier willen we plannen, ideeën en knelpunten van zoveel mogelijk betrokken partijen kennen, zodat we hier goed op kunnen inspelen. Per geval zal de gemeente bepalen in welke vorm.
3. De focus van het beleid ligt op de breedtesport, op laagdrempelige activiteiten die voor iedereen toegankelijk zijn.
4. De sportvereniging is en blijft een belangrijke partner vanwege de grote maatschappelijke waarde ervan. Het is een plek voor veel sociale contacten en het lidmaatschap vormt mensen. Gezonde en vitale sportverenigingen blijven belangrijk, of zij nu groot of klein zijn en of zij zich beperken tot hun kernactiviteit of dat zij een bredere maatschappelijke functie willen en kunnen vervullen.
5. Sporten en bewegen moet zoveel mogelijk binnen de directe leefomgeving mogelijk zijn, want een bewegingsvriendelijke omgeving stimuleert tot sportief bewegen. Daarom is een goede spreiding en medegebruik van sport- en beweegvoorzieningen noodzakelijk.

Bij de uitwerking van het sportbeleid gaat het om mensen verleiden te gaan (en blijven) bewegen en krachten bundelen. De doelstellingen en pijlers van het toekomstige sportbeleid werken we in het volgende hoofdstuk uit aan de hand van de volgende programmalijnen:

- A. Stimulering van sport en bewegen en een gezonde leefstijl;
- B. Ondersteuning van sportverenigingen en andere sport- en beweegaanbieders;
- C. Randvoorwaarden voor sport en bewegen (faciliteren).

Voor alle drie programmalijnen geldt: zoveel mogelijk samen met andere partners in het veld.

Wij gaan jaarlijks evalueren of we de resultaten van ons beleid hebben gehaald. We blijven ook voortdurend in gesprek met het veld.

5. WAT GAAN WE DOEN?

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk werken we onze doelstellingen en pijlers van het toekomstige sportbeleid uit aan de hand van de drie programmalijnen:

- A. Stimulering van sport en bewegen en een gezonde leefstijl. Dat kan bijvoorbeeld door het (laten) organiseren van verschillende (kleinschalige) sportieve activiteiten, voorkeur door meerdere partners.
- B. Ondersteuning van sportverenigingen en andere sport- en beweegaanbieders. Hierbij gaat het onder andere om advies geven aan verenigingen en themabijeenkomsten organiseren.
- C. Randvoorwaarden handhaven en creëren voor sport en bewegen, bijvoorbeeld door het beschikbaar stellen van voldoende geschikte accommodaties en een goede communicatie met het veld.

In het vervolg van dit hoofdstuk werken we de drie programmalijnen verder uit. Voor ieder onderdeel van de programmalijnen geven we aan:

- **Wat gaat de gemeente doen?**
- Wat wil de gemeente Noordenveld bereiken?

We kunnen niet alles tegelijk doen. Daarom gaan we jaarplannen maken waarin we aangeven welke activiteiten we gaan uitvoeren, wat hiervan de kosten zijn en hoe we gaan meten of we de doelstelling(en) hebben gehaald.

5.2 Stimulering van sport en bewegen en gezonde leefstijl

In deze paragraaf geven we aan wat we gaan doen om onze inwoners aan het bewegen te krijgen en te houden de komende jaren. We geven een overzicht van acties voor jeugd, ouderen, mensen met een verstandelijke en/of lichamelijke beperking en chronisch zieken. Ook gaan we in op de ongeorganiseerde en anders georganiseerde sport.

5.2.1 Sportmonitor en vraaggericht aanbod

Sportmonitor

In 2008 heeft Sport Drenthe onderzoek gedaan naar de mate van lichaamsbeweging en sportparticipatie in Drenthe. De monitor geeft relevante informatie en analyses over sport en bewegen. In de monitor komen vragen aan de orde als: Hoeveel inwoners voldoen aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen? Hoeveel inwoners zijn lid van een sportvereniging? Wat zijn de belangrijkste redenen om (niet) te gaan sporten en bewegen?

De sportmonitor is een goede nulmeting voor (de uitvoering van) ons sportbeleid. In 2003 heeft het Mulier Instituut voor het laatst onderzoek gedaan naar de mate van sportparticipatie in Noordenveld.

- **In 2010 laten we een nieuwe sportmonitor uitvoeren om recente informatie over sport en bewegen te verkrijgen. We gaan de monitor een keer in de vier jaren uitvoeren, zodat we goed kunnen inspelen op ontwikkelingen en trends.**

Vraaggericht aanbod van sportverenigingen

Het is een uitdaging om ook de niet sportliefhebbers te inspireren en te motiveren te gaan sporten of sportief te gaan bewegen. Het (traditionele) aanbod van de meeste sportverenigingen sluit steeds minder aan bij de wensen van de (potentiële) sportieve bewoners. Sportverenigingen zullen daarom vernieuwende en uitdagende activiteiten moeten ontwikkelen. Voorbeelden hiervan zijn: een aanbod voor een nieuwe doelgroep, aanbieden van naschoolse activiteiten of een sportpas in samenwerking met andere sportverenigingen.

- **In 2010 gaan we samen met Sport Drenthe analyseren welke sportverenigingen vernieuwende activiteiten willen gaan aanbieden en welke ondersteuning zij hierbij nodig hebben.**

5.2.2 Ongeorganiseerde en anders georganiseerde sport

Ondanks de meerwaarde die de gemeente toekent aan de verenigingssport, heeft zij ook oog voor de toenemende populariteit van de ongeorganiseerde sport en de commerciële sportaanbieders. Voorop staat dat zoveel mogelijk inwoners actief sportief gaan en blijven bewegen. Mensen kiezen steeds vaker voor individuele sporten die zij kunnen beoefenen op zelfgekozen tijdstippen. Wandelen, hardlopen, nordic walking, fietsen, skaten en naar de sportschool gaan zijn populaire vormen van sportief bewegen.

→ **Wat betreft de ongeorganiseerde sport blijft de rol van de gemeente voorwaardenscheppend:**

- rekening houden met de individuele sporters bij de realisatie van trapveldjes en routes voor fietsen, mountainbikes, wandelen, nordic walking, skaten en andere recreatiegebieden;
- in overleg met huurders het openstellen van sportparken voor gymonderwijs en sportieve activiteiten van omwonenden.

→ **Met andere (commerciële) sportaanbieders willen we waar nodig en wenselijk samenwerken op contractbasis.**

5.2.3 Jeugd

“Jong geleerd is oud gedaan” geldt zeker ook voor sport en bewegen: Hoe eerder iemand in aanraking komt met sporten en bewegen, des te groter is de kans dat hij/zij dat ook nog doet op latere leeftijd. Daarom zijn jongeren een belangrijke doelgroep. Wat gaat de gemeente Noordenveld doen om de jeugd in beweging te krijgen en houden?

→ **Ondersteuning van voorlichting aan ouders/verzorgers en jongeren over het belang van voldoende bewegen en een gezonde leefstijl.**

Dit willen we doen in samenwerking met het basis- en voortgezet onderwijs, organisaties voor kinderopvang, peuterspeelzalen, Stichting WiN, Sport Drenthe en organisaties in de gezondheidszorg. Het doel van deze samenwerking is kinderen en ouders/verzorgers bewust te maken van het belang van bewegen voor de gezondheid en het plezier ervan.

→ **Een beweegplan maken voor de voorschoolse periode en het basisonderwijs.**

Samen met vakleerkrachten en sportleid(st)ers van organisaties voor kinderopvang en peuterspeelzalen willen we een beweegplan maken. Het doel is om kinderen zo vroeg mogelijk kennis laten maken met sportief bewegen. Bovendien is een beweegplan de basis voor de motorische ontwikkeling van kinderen. Omdat kinderen leerplichtig zijn, kunnen we via de scholen alle kinderen bereiken.

→ **Doorgaan met het aanbieden van ruimte aan het basisonderwijs voor maximaal drie lessen lichamelijke opvoeding van 50 minuten.**

Op dit moment hebben de meeste basisscholen minimaal twee lessen gymonderwijs per groep opgenomen in het weekprogramma. We bieden de scholen drie lessen aan. De scholen in Peize zijn contractueel verplicht drie lessen gymonderwijs per week aan te bieden.

→ **Doorgaan met het project ‘Scholier & Sport’ van Stichting Sportstimulering Noordenveld.**

In het project maken leerlingen van de basisscholen na schooltijd kennis met verschillende sporten door trainingen te volgen bij een sportvereniging. Daarnaast stimuleert het project de samenwerking tussen het basisonderwijs en de sportverenigingen.

→ **Een beweegaanbod voor de jeugd tijdens soosavonden.**

Samen met Stichting WiN gaan we inventariseren welke sport- en beweegactiviteiten de jeugd leuk vindt. Op basis van de inventarisatie gaat de stichting activiteiten aanbieden tijdens soosavonden.

→ **Opzetten van samenwerkingsverbanden.**

We willen graag de mogelijkheden onderzoeken om samenwerkingsverbanden op te zetten tussen

sportaanbieders, het basis- en voortgezet onderwijs, organisaties voor kinderopvang, peuterspeelzalen en Stichting WiN op het gebied van sportactiviteiten, accommodatiegebruik en sporttechnisch kader. Resultaat hiervan moet zijn dat de partijen elkaar gemakkelijk weten te vinden voor organisatie van stimuleringsactiviteiten en voor het uitwisselen van kennis, kunde en ervaring. Bovendien verbetert door samenwerking de sociale structuur van de omgeving waarin de partijen actief zijn.

→ **Plan van aanpak maken over aanstelling van combinatiefunctionarissen.**

De gemeente heeft de intentie om combinatiefunctionarissen aan te stellen. Een combinatiefunctie is een functie waarbij een werknemer (combinatiefunctionaris) in dienst is bij één werkgever, maar werkzaam is voor minimaal twee van de sectoren onderwijs, sport en cultuur. Deze combinatiefunctionarissen vormen een brug tussen de werkgebieden onderwijs, sport en cultuur en kunnen de verbinding en samenwerking tussen deze sectoren versterken. Voorbeelden van werkzaamheden zijn: organiseren en uitvoeren van buitenschoolse activiteiten, ondersteuning aan sportverenigingen, organiseren van (school)toernooien, organiseren van buurtactiviteiten enzovoort. Op dit moment werken wij samen met lokale partijen aan een plan van aanpak.

→ **Handhaven van subsidiëring van sportdagen voor basisscholen.**

Scholen blijven de mogelijkheid houden kosten voor schoolsportdagen te declareren bij de gemeente.

→ **Handhaven van subsidiëring van eenmalige sportactiviteiten voor jeugd en buitenschoolse sportieve activiteiten.**

Op basis van de Subsidieverordening Welzijn, Onderwijs en Sport gemeente Noordenveld 2002 kunnen sportverenigingen en niet commerciële instellingen subsidie krijgen voor sportstimulerende activiteiten voor de jeugd. Deze mogelijkheid blijven zij houden.

→ **Handhaven van de minimaregeling.**

Minder draagkrachtige burgers kunnen € 81 per jaar per kind krijgen als bijdrage in de lidmaatschapskosten van een sportvereniging. Ook kunnen zij 75% van de kosten van een zwemabonnement vergoed krijgen. Deze mogelijkheid blijft bestaan.

→ **Deelname aan Jeugdsportfonds Drenthe.**

Voor veel kinderen is sporten niet vanzelfsprekend. In Drenthe kunnen ongeveer 10.000 kinderen geen lid worden van een sportvereniging vanwege een gebrek aan geld. Door deel te nemen aan het Jeugdsportfonds Drenthe wil de gemeente alle kinderen in Noordenveld de mogelijkheid geven lid te worden van een sportvereniging. Een professional die beroepsmatig met kinderen omgaat zoals een buurtwerker, hulpverlener of arts constateert, dat een kind niet kan sporten vanwege een gebrek aan geld. De professional dient een aanvraag in bij het fonds met een financiële motivatie. Het jeugdsportfonds betaalt de contributie aan de sportvereniging en de materiaalkosten. De professional ziet erop toe dat het kind aan de activiteiten deelneemt.

Subsidiëring van activiteiten is een belangrijke randvoorwaarde voor sport en bewegen (5.4).

5.2.4 Ouderen

Ook op oudere leeftijd is sportief bewegen belangrijk. Voldoende bewegen bevordert de gezondheid, zelfredzaamheid en participatie en gaat depressie en vereenzaming tegen. Het aantal ouderen in Noordenveld stijgt de komende jaren (2.4). Een gevolg hiervan is een groeiend aantal mensen met een chronische aandoening.

In Noordenveld doen relatief veel ouderen mee aan de MBvO activiteiten van Stichting WiN. Minder ouderen sporten bij een reguliere sportvereniging of een sportschool. De afgelopen jaren hebben we fitheidprojecten georganiseerd voor 65 plussers (GALM project) en 65 plussers met een chronische beperking (SCALA project). Op dit moment voeren we een aantal incidentele projecten uit voor ouderen zoals:

- een combinatie van een bridgecursus en een beweegprogramma;
- een integraal programma van drie maanden voor senioren met lichte depressieve klachten;
- een impuls voor beweegbeleid in woonzorginstelling Vasalis;
- een cursus valpreventie voor zelfstandig wonende ouderen;
- een onderzoek onder paramedici naar de behoefte aan een systeem om inwoners die te weinig bewegen door te verwijzen naar een sport- en beweegaanbieder en een actieve leefstijl te stimuleren.

Uit het Ouderenonderzoek 2007 van GGD Drenthe blijkt, dat bijna een op de vijf zelfstandig wonende ouderen van 65-90 jaar overgewicht heeft. Bovendien voelt 41% van de ouderen in Noordenveld zich eenzaam.

Wat is de gemeente van plan te gaan doen voor ouderen om een actieve leefstijl te realiseren en eenzaamheid tegen te gaan?

→ **Inventariseren MBvO activiteiten.**

De gemeente en Stichting WiN gaan het bestaande aanbod van MBvO activiteiten 'onder de loep nemen' en waar nodig aanpassen aan de vraag.

→ **Een fitwijzer uitbrengen.**

Samen met Stichting WiN, sportverenigingen en commerciële sportaanbieders laat de gemeente jaarlijks een fitwijzer uitbrengen met daarin een totaaloverzicht van sport- en beweegmogelijkheden voor ouderen in Noordenveld.

→ **Evalueren van de incidentele projecten.**

We gaan met Stichting WiN, Sport Drenthe en andere uitvoerende partijen de incidentele projecten evalueren. Projecten die succesvol zijn, blijven we (periodiek) aanbieden.

→ **GALM en SCALA projecten uitvoeren.**

De gemeente streeft ernaar een keer in de drie jaar gaat een GALM en SCALA project te houden in de drie hoofdkernen. Doelstelling hiervan is ouderen met en zonder een chronische aandoening een passend sport- en beweegaanbod te doen. Een passend aanbod vergroot de kans op een structurele deelname aan sport- en beweegactiviteiten.

→ **Aanbieden van beweegprogramma's om eenzaamheid tegen te gaan.**

De gemeente gaat samen met Stichting WiN, Sport Drenthe en de GGD een keuze maken uit bestaande programma's.

→ **Handhaven van subsidiëring van eenmalige sportieve activiteiten voor ouderen.**

Op basis van de subsidieverordening blijven we sportstimulerende activiteiten voor ouderen financieel ondersteunen.

→ **Handhaven van de minimaregeling.**

Minder draagkrachtige ouderen kunnen een beroep doen op het minimabeleid om een bijdrage te krijgen in onder andere de kosten van sportbeoefening.

In de nieuwe nota 'Lokaal Gezondheidsbeleid gemeente Noordenveld' besteden we op advies van de GGD Drenthe ook aandacht aan eenzaamheid, depressie en bewegen voor kwetsbare ouderen.

5.2.5 Mensen met een beperking en chronisch zieken

De komende jaren gaan we extra aandacht besteden aan mensen met een lichamelijke en verstandelijke beperking, omdat zij relatief weinig mogelijkheden hebben om voldoende te sporten en bewegen. Bovendien verplicht de Wmo de gemeente aandacht te schenken aan deze groep.

Verschillende partijen in het veld willen graag meer sportieve activiteiten voor deze doelgroep. Een aantal sportverenigingen wil een aanbod doen deze groep, maar ziet de vereiste deskundige begeleiding als een groot obstakel. Bovendien is vervoer noodzakelijk voor bijna alle mensen met een beperking. Aansluiting bij reguliere sportverenigingen is daarom moeilijk, maar niet onmogelijk.

Daarnaast willen we meer gaan doen voor mensen met een chronische ziekte. De meest voorkomende chronische aandoeningen zijn: diabetes, hoge bloeddruk, gewrichtsslijtage, reuma, depressie, dementie, hartziekten en epilepsie. Het aantal mensen met een chronische ziekte stijgt. De belangrijkste oorzaak hiervoor is dat het aantal ouderen toeneemt. Uit de Drentse Sportmonitor 2008 blijkt dat mensen met een chronische beperking vaker onvoldoende bewegen dan mensen zonder een chronische beperking.

Wat gaat de gemeente doen om de sportieve mogelijkheden voor mensen met een lichamelijke of verstandelijke beperking en chronische ziekte te vergroten?

→ **Aanbieden van sportieve activiteiten voor mensen met een lichamelijke en / of verstandelijke beperking en chronisch zieken.**

We zijn van plan sportieve activiteiten aanbieden voor deze doelgroep in samenwerking met gemeentelijke gehandicaptenverenigingen, Sport Drenthe, sportkoepel voor aangepast sporten, het Wmo platform, Stichting WiN, zorgaanbieders en zorginstellingen zoals Promens Care.

→ **Stimuleren van integratie in reguliere sportverenigingen.**

Verenigingen die een afdeling voor mensen met een lichamelijke of verstandelijke beperking willen opzetten, gaan we extra ondersteunen. Doelen hiervan zijn een goede integratie van sporters met een beperking in een reguliere sportvereniging en het vergroten van het sport- en beweegaanbod voor deze doelgroep. We gaan eerst inventariseren welke ondersteuning verenigingen nodig hebben. Dit is onderdeel van verenigingsondersteuning op maat (5.3).

→ **Verruimen van de bestaande subsidie voor gehandicapte sporters.**

De gemeente Noordenveld subsidieert sportieve activiteiten voor gehandicapte sporters die in Noordenveld plaatsvinden. Ook subsidieert zij (een deel van) de vervoerskosten. Omdat de gemeente niet in elke sport voldoende voorzieningen voor gehandicapten heeft, breidt zij de subsidiemogelijkheid uit naar gehandicapte inwoners van Noordenveld die zijn aangewezen op een aanbod buiten de gemeente.

→ **Toegankelijk maken van alle gemeentelijke sport- en beweegaccommodaties.**

De gemeente gaat er voor zorgen dat de sport- en beweegaccommodaties die zij in beheer heeft toegankelijk zijn voor minder valide mensen. Deze actie past binnen de doelstellingen van het Beleidsplan Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2008 – 2011 gemeente Noordenveld.

Ook in de nieuwe gezondheidsnota komt een aantal activiteiten voor mensen met chronische aandoeningen aan de orde.

5.3 Ondersteuning van sportverenigingen

Sportverenigingen hebben een aantal bijzondere kenmerken:

1. Zij bieden mensen van jong tot oud een goede plek om te bewegen.
2. Zij brengen mensen normen en waarden bij.
3. Zij organiseren activiteiten die de sociale cohesie bevorderen.
4. Zij 'drijven' op vrijwilligers.

Vanwege deze aspecten van bewegen, vorming, ontmoeting en vrijwilligerswerk dragen sportverenigingen bij aan een vitale en leefbare gemeente. Die maatschappelijke waarde geeft verenigingssport een meerwaarde boven andere sportvormen.

Ook de gemeente Noordenveld erkent die meerwaarde van de sportverenigingen. Hierbij maakt het niet uit of zij nu groot of klein zijn, zich blijven concentreren op hun reguliere sportaanbod (traditionele sportvereniging) of dat zij bereid zijn een bredere maatschappelijke functie (samenwerking met andere maatschappelijke organisaties) te vervullen. Alle sportverenigingen kunnen een bijdrage leveren aan een vitale en leefbare gemeente.

Willen sportverenigingen hun maatschappelijke functie blijven vervullen, dan moeten zij zelf ook vitaal en sterk zijn. Sterke en vitale verenigingen hebben een beleidsplan, een vraaggericht aanbod, voldoende leden, voldoende vrijwilligers en gekwalificeerd kader, een gezonde financiële positie en werken bijvoorkeur samen met andere maatschappelijke (sport)organisaties. Of sportverenigingen willen samenwerken met anderen en daardoor een bredere maatschappelijke functie willen vervullen, is hun eigen keuze. Die samenwerking gaan we wel stimuleren en extra ondersteunen, omdat de sportverenigingen hierdoor sterker worden. Bovendien kunnen we door samenwerking meer maatschappelijke doelen realiseren.

De afgelopen jaren hebben we sportverenigingen op maat ondersteund als onderdeel van ons BSI project. Nog steeds hebben relatief veel sportverenigingen in Noordenveld te kampen met problemen die hun maatschappelijke rol bedreigen. De grootste knelpunten zijn (3.5):

1. werven van voldoende geschikte vrijwilligers en kaderleden;
2. werven en behouden van (jeugd)leden;
3. financiële positie.

Tijdens de inspraakavonden is gebleken, dat een aantal sportverenigingen open staat voor samenwerking met anderen (2.4). Vanwege de knelpunten hebben zij al moeite genoeg de vereniging 'draaiende' te houden. Daarom gaan we sportverenigingen waar nodig ondersteunen, zodat zij hun (brede) maatschappelijke functie kunnen blijven vervullen.

Wat gaat de gemeente Noordenveld doen om ervoor te zorgen dat de sportverenigingen met bestaansrecht gezond blijven of weer worden?

→ **Verenigingsondersteuning op maat aanbieden.**

De afgelopen jaren hebben we samen met Sport Drenthe wensen en behoeften van de sportverenigingen geïnventariseerd en ondersteuning op maat gegeven. Dit blijven we samen doen met Sport Drenthe de komende jaren. In dit traject stimuleren we de verenigingen ook een bredere maatschappelijke functie te vervullen door samen te werken met andere (commerciële) sportaanbieders en maatschappelijke organisaties.

→ **Organiseren van themabijeenkomsten en andere bijeenkomsten.**

De bijeenkomsten organiseren we in samenwerking met Sport Drenthe als onderdeel van de verenigingsondersteuning. Als het thema 'vrijwilligers' is, dan betrekken we het Steunpunt Vrijwilligerswerk (zie hierna) ook bij de organisatie en uitvoering. Doel is om sportverenigingen te informeren over relevante ontwikkelingen. Bovendien kunnen zij actief met elkaar in contact komen en kennis en ervaringen delen.

→ **Ontwikkelen van het Steunpunt Vrijwilligerswerk.**

Op dit moment zijn we in gesprek met Stichting WiN over een verruiming van taken van het steunpunt. Verenigingen kunnen bij het steunpunt terecht voor advies, informatie, vacatures en maatschappelijke stageplaatsen. Ook gaat het steunpunt themabijeenkomsten organiseren en actief vrijwilligers werven. Het steunpunt kan vrijwilligers werven op bijvoorbeeld scholen, bij ouderenorganisaties en bij de Intergemeentelijke Sociale Dienst (ISD).

→ **Jaarlijkse enquête houden onder sportverenigingen.**

De gemeente wil jaarlijks bij de sportverenigingen informatie verzamelen over ledenaantallen, vrijwilligers, successen en knelpunten. Deze beleidsinformatie gaat de gemeente gebruiken voor de uitwerking van de jaarplannen.

→ **Verbeteren van dienstverlening aan sportverenigingen.**

Op dit moment kunnen verenigingen in sportcentrum De Hullen terecht voor het huren van binnensportaccommodaties en voor vragen over gebruik en onderhoud van binnensportaccommodaties. Afdeling Openbare Werken is aanspreekpunt voor het onderhoud aan sportvelden en banen. Voor advies en vragen over bijvoorbeeld het sportbeleid van de gemeente en subsidies kunnen verenigingen terecht bij de beleidsmedewerker Sport. We willen onderzoeken hoe we de dienstverlening aan de sportverenigingen kunnen verbeteren om duidelijker te maken waar ze voor wat moeten zijn.

→ **Blijven organiseren van het Sportgala en Sportcafé.**

Stichting Sportstimulering Noordenveld organiseert jaarlijks een sportgala en twee keer per jaar een sportcafé over relevante thema's voor de sportverenigingen in Noordenveld. Dit gaan we ook de komende jaren doen.

→ **Verhogen van de subsidie voor scholing van bestuurskader en overige vrijwilligers tot maximaal € 500 per vereniging per jaar.**

Besturen van een vereniging vereist specifieke deskundigheden. Tegelijk zijn bestuurders vrijwilligers die 'het besturen erbij doen'. Om de kwaliteit van de bestuurders te verhogen gaan we in overleg met de verenigingen inventariseren aan welke cursussen behoefte is. Met die behoefte als uitgangspunt stellen we samen met de verenigingen vast welke cursussen de kaderleden en vrijwilligers gaan volgen. Op dit moment kunnen verenigingen maximaal € 225 per jaar subsidie krijgen voor scholing van bestuurskader en andere vrijwilligers. Dit bedrag verhogen we tot € 500.

→ **Handhaven van subsidiëring van eenmalige sportstimulerende activiteiten voor verschillende doelgroepen.**

Op basis van de Subsidieverordening Welzijn, Onderwijs en Sport gemeente Noordenveld kunnen sportverenigingen en niet commerciële instellingen subsidie krijgen voor sportstimulerende activiteiten voor verschillende doelgroepen. Deze mogelijkheid blijft bestaan.

Combinatiefunctionarissen

Tot slot kunnen combinatiefunctionarissen de sportverenigingen versterken. Een combifunctionaris kan bijvoorbeeld een coördinator zijn die zorgt voor kwaliteitsverbetering van trainers van sportverenigingen en die het binnen- en buitenschoolse sport- en beweegaanbod beter op elkaar afstemt.

5.4 Randvoorwaarden voor sport en bewegen

Deze paragraaf beschrijft de randvoorwaarden die nodig zijn om de hiervoor genoemde acties op een goede manier uit te kunnen voeren. Achtereenvolgens gaan we in op de accommodaties (5.4.1), subsidies (5.4.2), gemeentelijke organisatie (5.4.3) en communicatie (5.4.4).

5.4.1 Accommodaties

De gemeente Noordenveld beschikt over een ruim aanbod van sport- en beweegaccommodaties verspreid over de hele gemeente dat voldoet aan de vraag op dit moment. Voldoende geschikte en betaalbare sport- en beweegaccommodaties zijn een belangrijke randvoorwaarde om inwoners (meer) te laten sporten en bewegen. Bovendien zijn de accommodaties van belang voor de leefbaarheid van de kleine kernen. **Daarom willen we het aantal sport- en beweegaccommodaties en de kwaliteit ervan handhaven, mits voldoende draagvlak en draagkracht.** Ook gaan we de

accommodaties die de gemeente in beheer heeft toegankelijk maken voor minder validen (5.2.5). Door het tarieven- en subsidiebeleid houden we de sport- en bewegaccommodaties betaalbaar.

Ondanks de goede spreiding is het niet mogelijk alle sport- en beweegactiviteiten in elke kern aan te bieden. **Daarom vinden wij het reëel dat inwoners voor sommige sport- en beweegactiviteiten uitwijken naar andere (grotere) kernen.** Hierbij is het wel belangrijk dat we de subsidie voor (een deel van) de vervoerskosten voor gehandicapte sporters handhaven. **Bovendien stimuleren wij vanuit prestatieveld 1 van de Wmo multifunctioneel gebruik van de accommodaties.** Dit betekent dat verschillende groepen of individuen de accommodaties gebruiken voor verschillende sport- en beweegactiviteiten. Vooral op de buitensportaccommodaties liggen hier nog mogelijkheden, omdat zij een groot deel van de dag niet gebruikt worden.

Kunstgrasvelden

Een aantal buitensportverenigingen wil graag een of meer kunstgrasvelden. Grootste voordelen van kunstgrasvelden ten opzichte van natuurgrasvelden zijn: meer spelenuren, een constante kwaliteit, een langere duurzaamheid en lagere onderhoudskosten. Afhankelijk van de materiaalkeuze kost de aanleg van een kunstgrasveld ongeveer € 500.000. De afschrijvingskosten zijn afhankelijk van het type kunstgras en de speelintensiteit. **We gaan inventariseren welke buitensportverenigingen een kunstgrasveld willen hebben. Uitgangspunt voor de financiering is, dat de meerkosten ten opzichte van een natuurgrasveld voor rekening zijn van de verenigingen.**

Integraal accommodatiebeleid

De afgelopen jaren komt de exploitatie van sport- en bewegaccommodaties steeds meer onder druk te staan. Samen met de lokale bevolking willen we de bestaande accommodaties in stand houden. Doordat bijvoorbeeld de vergrijzing in een snel tempo toeneemt, verandert de vraag naar sport- en bewegaccommodaties en andere voorzieningen. **Daarom gaan we samen met belanghebbenden in gesprek over het toekomstige accommodatiebeleid.** Dit moet resulteren in een integraal accommodatiebeleid waarmee we de leefbaarheid van de kernen behouden en goed kunnen inspelen op (toekomstige) ontwikkelingen.

5.4.2 Subsidies

Subsidiëring is geen doel op zich zijn, maar is een instrument waarmee we onze doelstellingen willen bereiken. In de paragrafen 5.1 tot en met 5.3 hebben we de stimulerende en ondersteunende rol van de gemeente beschreven op het gebied van sport en bewegen. Hiervoor verstrekt de gemeente onder andere subsidies voor sportstimulerende activiteiten. **De bestaande subsidies voor sport en bewegen willen we minimaal handhaven.**

In 2002 hebben we de bestaande subsidieverordening vastgesteld. **We gaan bekijken of we de verordening op onderdelen moeten aanpassen om onze (nieuwe) doelstellingen voor sport en bewegen te halen. Tot slot gaan we bekijken of we de procedure voor subsidieaanvragen makkelijker kunnen maken.**

5.4.3 Gemeentelijke organisatie

Vanwege het brede veld van sport en bewegen is een integrale aanpak nodig om alle waarden van sport en bewegen te benutten. Daarom is samenwerking tussen partijen in het veld de basis van het succes van deze nota. Dit betekent dat de gemeente meer een rol als regisseur en inspirator krijgt in de toekomst.

De gemeentelijke organisatie moet ook klaar zijn voor haar rol. Verbetering van de dienstverlening aan sportverenigingen en sporters (5.3) kan hieraan een bijdrage leveren.

Ten tweede willen we **een commissie Sport en Bewegen oprichten.** Taken van deze commissie zijn:

1. Zorgen voor een structurele basis die de samenwerking tussen partijen stimuleert.
2. Samenstellen, bewaken en evalueren van de jaarlijkse uitvoeringsplannen op basis van deze nota (gesprekspartner van de gemeente).

De commissie moet voldoende draagvlak hebben om haar taken goed te kunnen uitvoeren. Daarom is het van belang dat vertegenwoordigers van verschillende spelers in het veld zitting hebben in de commissie. Vertegenwoordigers van de sportverenigingen die de belangen van de sportverenigingen vertegenwoordigen. Maar ook vertegenwoordigers van Stichting Sportstimulering Noordenveld, de commerciële sportaanbieders, het onderwijs, de kinderopvang, Stichting WiN, het Wmo platform en de gezondheidszorg willen we graag in de commissie om het beleid te vertalen naar activiteiten. Vanwege de werkbaarheid denken we aan een commissie van ongeveer vijf personen. Bij de uitwerking van deze nota komen we hierop terug.

5.4.4 Communicatie

Op dit moment is de informatieverstrekking over sport en bewegen divers en incidenteel. Om ons (nieuwe) beleid goed te kunnen uitvoeren is een goede communicatie met het veld een belangrijke randvoorwaarde.

Om dit te bereiken gaan we onze website zo inrichten, dat de informatie over sportmogelijkheden en subsidies voor alle doelgroepen (verenigingen en sporters) eenvoudig te vinden is. Daarnaast moeten de themabijeenkomsten, een eventueel sportloket en de commissie Sport en Bewegen bijdragen aan een goede communicatie en informatieverstrekking.

6. FINANCIËN

6.1 Inleiding

In dit hoofdstuk geven we voor zover mogelijk een kostenindicatie van de acties uit hoofdstuk 5. De exacte inzet van middelen werken we uit in de jaarplannen.

We beginnen dit hoofdstuk met een overzicht van de bestaande budgetten voor sport en bewegen.

6.2 Huidige sport- en beweegbudgetten

In 2010 heeft de gemeente Noordenveld € 3.194.830 beschikbaar voor sport en bewegen. Van dit budget besteedt zij € 3.110.928 aan accommodaties. Voor 2010 zijn de verwachte inkomsten uit sport en bewegen € 852.416. De gemeente past dus ongeveer € 2,3 miljoen bij in 2010.

Het sportbudget is als volgt opgebouwd:

Tabel 6.2.1 Sportbudget 2010 gemeente Noordenveld

Structureel sportbudget	Kosten 2010	Opbrengsten 2010
Sport algemeen	€ 8.225	
Sportontwikkeling / sportstimulering	€ 75.677	€ 250
Binnensportaccommodaties	€ 1.123.053 *	€ 334.775
Buitensportaccommodaties	€ 519.616	€ 49.294
Zwembaden	€ 1.468.259	€ 468.097
Totaal	€ 3.194.830	€ 852.416

* De sporthal in Norg is onderdeel van multifunctioneel centrum De Brinkhof. De kosten voor de sporthal staan niet apart in de begroting. Als aanname hebben we dezelfde kosten toegerekend als aan de sporthal in Peize.

6.3 Kostenindicatie acties

In onderstaande overzichten staan kostenindicaties van de acties die we willen uitvoeren de komende jaren. In het eerste overzicht staan de nieuwe acties. Voor enkele nieuwe acties hebben we al budget beschikbaar. In het tweede overzicht staan de acties die we al uitvoeren.

Tabel 6.3.1 Kostenindicatie nieuwe acties 2010 - 2014

Stimulering sport en bewegen	Structureel	Incidenteel	Dekking	Wie voert uit?	
<i>Sportmonitor</i>		€ 1.500	Budget	Stagiaires	Een stagiaire
<i>Voorlichting over belang van voldoende bewegen</i>	€ 5.000		Nieuw geld		Sport Drenthe in samenwerking met Stichting WiN, het basis- en voortgezet onderwijs en kinderopvang
<i>Een beweegplan voor voorschoolse periode en het basisonderwijs</i>		€ 1.500	Nieuw geld		Combinatiefunctionarissen in samenwerking met vakleerkrachten en sportleid(st)ers van kinderopvang en peuterspeelzalen
<i>Een beweegaanbod voor de jeugd tijdens soosavonden</i>	€ 2.000		Subsidie	Stichting WiN	Stichting WiN
<i>Plan van aanpak over combinatiefuncties</i>			Uren	beleidsmedewerker Sport	Beleidsmedewerker Sport
<i>Deelname aan Jeugdsportfonds Drenthe</i>	p.m.		Budget	Minimaregeling	Vakgroep Administratie en Ondersteuning
<i>Inventariseren MBvO activiteiten met Stichting WiN</i>			Uren	beleidsmedewerker Sport	Beleidsmedewerker Sport
<i>Een fitwijzer uitbrengen</i>	€ 1.500		Nieuw geld		Sport Drenthe
<i>GALM en SCALA projecten uitvoeren</i>		€ 30.000	Nieuw geld		Sport Drenthe
<i>Beweegprogramma's tegen eenzaamheid</i>	€ 6.000		Nieuw geld		Sport Drenthe, Stichting WiN en GGD

<i>Sportieve activiteiten voor mensen met een lichamelijke en/of verstandelijke beperking en chronisch zieken</i>	€ 6.000		Nieuw geld	Sport Drenthe, gehandicaptenvereniging, Stichting WiN en Wmo platform
<i>Verruimen subsidie voor gehandicapte sporters</i>	€ 2.500		Nieuw geld	Beleidsmedewerker Sport
<i>Toegankelijk maken van gemeentelijke sport- en beweegaccommodaties</i>	p.m.		Uren Openbare Werken & Accommodaties	Afdeling Openbare Werken
Totaal nodig voor sportstimulering	€ 23.000	€ 33.000		
Financieel gedekt:				
- subsidie WiN	€ 2.000			
- sportmonitor		€ 1.500		
Totaal nieuw geld voor sportstimulering	€ 21.000	€ 31.500		

Ondersteuning sportverenigingen	Structureel	Dekking	Wie voert uit?
<i>Ondersteuning sportverenigingen en themabijeenkomsten</i>	€ 15.000	Nieuw geld	Sport Drenthe
<i>Ontwikkeling Steunpunt Vrijwilligerswerk</i>	€ 58.000	Budget Vrijwilligersbeleid en Mantelzorg	Steunpunt Vrijwilligerswerk
<i>Enquête onder sportverenigingen</i>	€ 1.500	Budget Stagiaires	Een stagiaire
<i>Onderzoek verbetering dienstverlening aan sportverenigingen</i>		Uren beleidsmedewerker Sport en OW&A	Beleidsmedewerker Sport en afdeling OW&A

<i>Verhogen van subsidie voor scholing vrijwilligers</i>	€ 2.500	Nieuw geld	Beleidsmedewerker Sport
--	---------	------------	-------------------------

Totaal nodig voor ondersteuning sportverenigingen

€ 77.000

Financieel gedekt:

- ontwikkeling

Steunpunt

Vrijwilligerswerk

€ 58.000

- enquête

€ 1.500

Totaal nieuw geld voor ondersteuning sportverenigingen

€ 17.500

Randvoorwaarden sport en bewegen	Dekking	Toelichting
<i>Onderzoek naar behoefte aan kunstgrasvelden</i>	Uren beleidsmedewerker Sport	Meerkosten ten opzichte van een natuurgrasveld zijn voor rekening van de verenigingen.
<i>Integraal accommodatiebeleid</i>		Apart traject.
<i>Vereenvoudigen van subsidieaanvragen</i>	Uren beleidsmedewerkers WOS	
<i>Oprichten commissie Sport en Beweging</i>	Uren beleidsmedewerkers Sport	
<i>Professioneel inrichten website</i>	Uren beleidsmedewerker Sport, OW&A en Voorlichting	

De conclusie is, dat we structureel € 38.500 en eenmalig € 31.500 nodig hebben om de nieuwe acties uit te kunnen voeren. De commissie Sport en Beweging gaat jaarplannen opstellen. Dan

wordt ook duidelijk wat de exacte kosten zijn. Hierbij gaan we ook onderzoeken of we bestaande budgetten kunnen inzetten en koppelen.

In het volgende overzicht staan de acties die we nu ook al uitvoeren en willen voortzetten de komende jaren.

Tabel 6.3.2 Overzicht bestaande acties 2010 - 2014

Actie	Wie voert uit?
<i>Aanbieden van maximaal drie lesuren gymonderwijs</i>	Beleidsmedewerker Onderwijs
<i>Project Scholier & Sport</i>	Stichting Sportstimulering Noordenveld
<i>Subsidiëring van incidentele sportactiviteiten en sportdagen basisscholen</i>	Beleidsmedewerker Sport
<i>Sportgala en Sportcafé</i>	Stichting Sportstimulering Noordenveld
